

Afsøgning af potentialet for et erhvervsrettet tilbud til unge med kognitiv funktionsnedsættelse

En sammenligning af Flexuddannelsen og indsatser, som gives under beskæftigelseslovgivningen

*Afsøgning af potentialet for et erhvervsrettet tilbud til unge med kognitiv funktionsnedsættelse
– En sammenligning af Flexuddannelsen og indsatser, som gives under beskæftigelseslovgivningen*

© VIVE og forfatteren, 2025

e-ISBN: 978-87-7582-500-4

Projekt: 303191

Finansiering: Børne- og Undervisningsministeriet

VIVE

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11

1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

VIVE støtter FN's verdensmål og angiver her, hvilket eller hvilke verdensmål der knytter sig til publikationen.

Forord

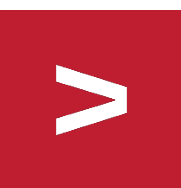
Mellem 1.500 og 2.000 unge afslutter hvert år en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (stu). For en andel stu-elever er en plads på arbejdsmarkedet ikke en mulighed pga. deres funktionsnedsættelser. Andre stu-elever vil have forudsætningerne, men overgår ikke direkte til videre uddannelse og beskæftigelse efter deres stu. Denne gruppe bliver tilknyttet jobcenteret og modtager her forskellige tilbud under den aktive beskæftigelsesindsats. Den 2-årige forsøgsuddannelse, Flexuddannelsen, kan være en relevant indsats for kommunerne for nogle af de unge i denne gruppe. Flexuddannelsen er for unge mellem 18 og 30 år, som har et kognitivt handicap, og som har afsluttet en stu.

VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd står for en undersøgelse af potentialet for et erhvervsrettet tilbud som Flexuddannelsen til unge efter en stu.

Rapporten er udarbejdet af senioranalytiker Marianne Mikkelsen med seniorforsker Iben Bolvig og seniorforsker Vibeke Myrup Jensen som interne sparringspartnere. Der er foretaget eksternt og internt review af rapporten, og vi takker for konstruktive kommentarer. Rapporten er bestilt og finansieret af Børne- og Undervisningsministeriet.

Carsten Strømbæk Pedersen

Forsknings- og analysechef for VIVE Uddannelse, Børn og Unge

Indholdsfortegnelse

Hovedresultater	6
Afrapportering	12
1 Indledning	13
1.1 En potentiel relevant indsats: Flexuddannelsen	13
1.2 Formål	14
1.3 Datagrundlag og analysestrategi	15
1.4 Læsevejledning	16
2 De unges vej efter en stu	17
2.1 De unges beskæftigelsesstatus efter en stu	18
2.2 Betydningen af Flexuddannelsen for sandsynligheden for at være i beskæftigelse	23
3 Kommunal praksis for at få unge i beskæftigelse	25
3.1 Fællestræk ved praksis i de udvalgte kommuner	27
3.2 Omkostninger forbundet med den aktive beskæftigelsesindsats og Flexuddannelsen	32
4 Potentiel national målgruppe for Flexuddannelsen	34
4.1 Skalering af Flexuddannelsen på landsplan	35
4.2 Skalering af Flexuddannelsen på kommuneniveau	37
4.3 Antagelser i skaleringsøvelsen	39
5 Konklusion	41
5.1 Resultater	41
Dokumentation	46
6 Metode	47
6.1 Matching	47
6.2 Interviewtilgang	56

7	Data	57
7.1	Oplysninger om unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen	57
7.2	Registerdata	57
Litteratur		59

Hovedresultater

Unge under 25 år med betydelige og varige funktionsnedsættelser, der gør, at de ikke kan gennemføre en ungdomsuddannelse, får tilbuddet om en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (stu). Grundet de unges funktionsnedsættelser er det ikke givet, at de efter en stu kan få en plads på arbejdsmarkedet, og en stor andel tilkendes førtidspension. Nogle af de unge har dog forudsætningerne for at blive en del af arbejdsmarkedet. Tal fra en tidligere opgørelse viser, at mellem 22-27 % af de unge enten er i beskæftigelse, herunder fleksjob, eller uddannelse 48 måneder efter en fuldført stu (HBS Economics, 2020).¹

De unge, som ved fuldførelsen af en stu endnu ikke er afklaret i forhold til overgangen fra stu, bliver tilknyttet jobcentrene, hvor de modtager tilbud under den aktive beskæftigelsesindsats med det formål at komme i beskæftigelse, herunder fleksjob, eller i uddannelse. Glad Fondens Flexuddannelse kan være en relevant indsats for kommunerne for den del af stu-eleverne, som har potentiale for et fleksjob, dvs. den del af de unge med færrest udfordringer. Det er en erhvervsrettet forsøgsuddannelse for unge mellem 18 og 30 år med kognitiv funktionsnedsættelse, som har afsluttet en stu. Forsøgsuddannelsen kombinerer praktik, virksomhedsforløb og undervisning og har til formål både at udvikle de unges kompetencer inden for nogle konkrete fagområder og at give dem en uddannelse på et niveau, der gør det muligt for dem at få og fastholde et fleksjob efter afsluttet Flexuddannelse. Forsøgsuddannelsen udbydes i Aarhus, Esbjerg og Københavns Kommuner, men andre kommuner har også kunnet tilbyde unge uddannelsen.

Som et led i Børne- og Undervisningsministeriets vurdering af potentialet for et landsdækkende erhvervsrettet uddannelsesstilbud for unge, der har fuldført en stu, er formålet med denne rapport at se nærmere på den nuværende beskæftigelsesindsats målrettet tidligere stu-elever holdt op imod Flexuddannelsen. Rapporten har til hensigt at levere:

- viden om beskæftigelsen blandt unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, sammenlignet med unge, der faktisk påbegyndte Flexuddannelsen.
- viden om praksis i de kommuner, der har succes med at få unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, i beskæftigelse, om

¹ HBS Economics (2020). *Arbejdsmarkedstilknytning efter STU-forløb. Analyse udarbejdet for Ligeværld*. HBS Economics.

de fællestræk, deres praksis har, samt om de omkostninger, der er forbundet hermed.

- viden om, hvor mange af de unge, der fuldfører en stu, der potentielt er i målgruppen for Flexuddannelsen, skulle uddannelsen udbredes.

Analysen bygger på registerdata og en sammenligning af to grupper af unge i forhold til deres beskæftigelse efter en fuldført stu. Den ene gruppe er unge, der har fuldført en stu, og som efterfølgende påbegynder Flexuddannelsen. Den anden gruppe er unge, der har fuldført en stu, men som ikke påbegynder Flexuddannelsen. I en sammenligning af disse to grupper er det vigtigt at være opmærksom på, hvem af dem, der ikke har påbegyndt Flexuddannelsen, der indgår i sammenligningen. Unge på en stu udgør en gruppe med forskellige udfordringer og grader heraf, og de, der efterfølgende påbegynder Flexuddannelsen, er typisk blandt de mindst udfordrede. For at komme tættere på at identificere unge, der er sammenlignelige med unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, anvendes matching.

Ved matching identificeres en gruppe unge, der har modtaget kommunernes sædvanlige beskæftigelsestilbud, og som ligner unge på Flexuddannelsen på udvalgte karakteristika, fx alder og typer af funktionsnedsættelse. I rapporten betegnes de unge, som identificeres i matching-analysen, som de sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den.

Unge, der ikke påbegyndte Flexuddannelsen, har lavere sandsynlighed for at komme i beskæftigelse

Ifølge analysen har unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, 16 procentpoint lavere sandsynlighed for at være i beskæftigelse (inkl. fleksjob) eller under uddannelse 3,5 år efter en fuldført stu sammenlignet med unge, der påbegyndte Flexuddannelsen.

En fjerdedel af de unge, der ikke påbegyndte Flexuddannelsen, er i beskæftigelse 3,5 år efter en stu

23 % af de unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, er i beskæftigelse 2,5 år efter en fuldført stu, og 27 % er i beskæftigelse efter 3,5 år. Heraf har hhv. 15 % og 19 % et fleksjob. Andelen i beskæftigelse er lavere sammenlignet med unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, hvor 36 % er i beskæftigelse 2,5 år efter en fuldført stu, og 43 % 3,5 år efter. På begge nedslagstidspunkter er størstedelen af disse i et fleksjob.

De sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, tildeles en vægt, alt efter hvor meget de hver især skal bidrage i analysen, således at gruppen i sin helhed afspejler samme fordeling på matching-variablene som gruppen af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen. Brugen af vægte gør, at vi beskriver en konstrueret, balanceret situation, som ikke findes i virkeligheden, men som giver et bedre grundlag for at sige noget om forskelle mellem grupper i eksempelvis beskæftigelse, der ikke skyldes forskelle i andre karakteristika mellem grupperne. Det betyder, at de andele, vi her beskriver, gælder, når de unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, vægtes, så de ligner de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen.

Fire træk går igen i kommuner, der har succes med at få unge i beskæftigelse efter en stu

I nogle kommuner er andelen af unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, men som kommer i beskæftigelse (herunder fleksjob) eller uddannelse efter en stu, højere end i andre kommuner. Gennem interviews med ansatte i jobcentre i fem kommuner, der har haft succes med at få de unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, videre i beskæftigelse eller uddannelse efter en stu, finder vi, at disse kommuner ikke har afgrænsede erhvervsrettede beskæftigelsestilbud til målgruppen. De beskriver en mere helhedsorienteret indsats kendetegnet ved særligt følgende fire fællestræk:

- **Et tæt og tidligt samarbejde med stu-institutionerne**, hvor sagsbehandlerne følger den unge, får et kendskab til den unge og kan understøtte et beskæftigelsesrettet fokus, mens den unge er på stu'en.

- **Et individuelt tilrettelagt forløb.** Kommunerne beskriver, at det er meget forskelligt, hvilke behov den unge har, og hvor meget støtte der skal til. Derfor er det nødvendigt at lave individuelle forløb, der tager udgangspunkt i, hvad den enkelte unge er klar til.
- **Et godt samarbejde med lokale virksomheder.** For en del af de unge, der afslutter en stu, og som er i målgruppen for Flexuddannelsen, er et fleksjob en mulig form for beskæftigelse. At finde et fleksjob kræver et godt samarbejde med lokale virksomheder. Kommunerne beskriver, at et sådant samarbejde går begge veje, således at jobcentre har virksomheder, de kan række ud til, hvis de sidder med en ung, de tror vil passe ind, og at virksomhederne tager fat i jobcenteret, hvis de mangler en ansat.
- **Faste kontaktpersoner og en helhedsorienteret indsats.** Kommunerne beskriver, at de så vidt muligt knytter den unge til en fast kontaktperson eller mentor, som følger den unge gennem stu og videre ud på arbejdsmarkedet. Endvidere fokuseres på en helhedsorienteret indsats, hvilket betyder, at kontaktpersonen også hjælper den unge med andre udfordringer, der ikke direkte er relateret til beskæftigelse.

De udvalgte fem kommuner er kommuner, hvor andelen, der kommer i ordinær beskæftigelse, fleksjob eller uddannelse, blandt gruppen af de sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, er mellem 31 % og 47 % 2,5 år efter en fuldført stu. Det er omtrent samme niveau som andelen, der kommer i beskæftigelse, blandt dem, der har påbegyndt Flexuddannelsen.

12-30 % af de unge, der årligt fuldfører en stu, er potentielt i målgruppen for Flexuddannelsen

Fra 2017-2024 fuldførte ca. 1.500 til 2.000 unge om året en stu, svarende til ca. 1.700 om året i gennemsnit, men ikke alle heriblandt er i målgruppen for Flexuddannelsen. Ved hjælp af to forskellige tilgange beregner vi antallet af unge, som potentielt set kunne være i målgruppen for Flexuddannelsen. Vi vurderer på den baggrund, at ca. 204-520 af de unge, der hvert år fuldfører en stu, er i målgruppen for Flexuddannelsen. Det svarer til mellem 12 % og 30 % af de unge, som årligt fuldfører en stu.

En række antagelser ligger i sagens natur til grund for beregningen. For eksempel antager vi, at andelen af unge, der påbegynder Flexuddannelsen i Aarhus, Esbjerg og Københavns Kommuner (de tre største forsøgskommuner), ud af dem, der fuldfører en stu, afspejler en realistisk andel, der kan generaliseres til landsplan.

Analysen tager samtidig udgangspunkt i andelen af unge, som gennemfører en stu. En gennemgående forudsætning er, at praksis for, hvem der tilbydes en stu, er nogenlunde ens på landsplan, og at kravene for at gennemføre en stu også er nogenlunde ens. I analyserne har vi forsøgt at tage hensyn til dette ved at matche på de unges typer af funktionsnedsættelse.

Kommunale skaleringsmuligheder er begrænsede, og omkostningerne ved Flexuddannelsen er høje

På Flexuddannelsen består holdene af ca. syv unge. Det vurderes, at ca. en fjerdedel af kommunerne har minimum syv unge i målgruppen for Flexuddannelsen i gennemsnit pr. årgang, der fuldfører stu i perioden 2017-2024. I hovedparten af kommunerne (72) identificerer matching-analysen færre end syv unge i målgruppen for Flexuddannelsen pr. år.

I vurderingen af de kommunale skaleringsmuligheder er det et opmærksomhedspunkt, at der skal være lokale virksomheder, som vil samarbejde omkring uddannelsen, idet en stor del af undervisningen foregår på virksomheden. Ydermere er det et opmærksomhedspunkt, at det ikke er givet, at alle unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen i en given kommune, vil finde Flexuddannelsen interessant. Det gælder særligt i de kommuner, hvor der i forvejen er få unge i målgruppen, og som derfor kun har mulighed for at oprette ét hold inden for en bestemt branche.

Omkostningerne forbundet med Flexuddannelsen spiller potentielt også en rolle i forhold til skaleringsmulighederne. Der er flere væsentlige forhold at holde sig for øje i sammenligningen af kommunernes gennemsnitlige enhedsomkostning til den aktive beskæftigelsesindsats for uddannelseshjælpsmodtagere og udgifterne til Flexuddannelsen. Flexuddannelsen koster ca. 190.000 kr. årligt pr. årselev, mens det skønnes, at kommunernes gennemsnitlige enhedsomkostning til den aktive beskæftigelsesindsats for uddannelseshjælpsmodtagere udgør ca. 38.000 kr. årligt pr. fuldtidsperson, der modtager uddannelseshjælp. Her er det vigtigt at bemærke, at Flexuddannelsen har et årligt omfang på 25 timer om ugen i 40 uger, hvilket svarer til en aktiveringsgrad på ca. 50 % af en fuldtidsperson, mens kommunernes enhedsomkostning er baseret på en gennemsnitlig aktiveringsgrad for uddannelseshjælpsmodtagere på ca. 20 % af en fuldtidsperson. Derudover er den gruppe af personer, der modtager uddannelseshjælp, en noget bredere målgruppe end de unge, der påbegynder Flexuddannelsen, både i forhold til alder og udfordringer.

Datagrundlag og metode

Undersøgelsen er overvejende baseret på registerdata om de unge, der i perioden 2017-2024 fuldførte en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (stu) (i alt ca. 13.600 unge). Heriblandt har vi oplysninger om knap 200 unge, der påbegyndte Flexuddannelsen i perioden 2018-2024.

Vi anvender matching til at identificere unge, der har fuldført en stu, som er sammenlignelige med de unge, der *også* har påbegyndt Flexuddannelsen. Denne sammenligningsgruppe kalder vi for de sammenlignelige unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den. For at gøre de to grupper af unge mest muligt ens, finder vi unge, der er sammenlignelige med dem, der påbegyndte Flexuddannelsen, i forhold til år for afsluttet stu, køn, alder, de unges funktionsnedsættelse (diagnose i overordnede kategorier) samt deres bopælsregion. Vi sammenligner herefter de to grupper i forhold til beskæftigelse op til 3,5 år efter stu'en.

Derudover er der lavet interviews med ansatte i jobcentre i fem kommuner omkring deres praksis for unge, der har fuldført en stu, og som overgår til jobcentrene. Kommunerne er udvalgt på baggrund af deres størrelse (både større og mindre kommuner) samt andelen af unge, der er overgået til beskæftigelse, fleksjob eller uddannelse efter stu.

> **Afrapportering**

1 Indledning

Omkring 2.000 unge påbegynder hvert år en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (stu). En stu er målrettet unge under 25 år med betydelige og varige funktionsnedsættelser, som ikke kan gennemføre en anden ungdomsuddannelse, selvom der ydes specialpædagogisk støtte, eller den unge modtager specialundervisning. Formålet med stu er at udvikle de unges personlige, sociale og faglige kompetencer, så de kan deltage aktivt i voksenlivet.

Grundet de unges funktionsnedsættelser er det ikke givet, at de efter en stu får en plads på arbejdsmarkedet, og en stor andel tilkendes førtidspension (HBS Economics, 2020), hvilket indikerer, at der ikke er et potentiale for fremtidig beskæftigelse. Nogle af de unge har dog forudsætningerne for at blive en del af arbejdsmarkedet. Tal fra en tidligere opgørelse viser, at 4 år efter en fuldført stu er 24 % i job eller uddannelse (HBS Economics, 2020).

Er den unge ved afslutningen af stu ikke afklaret i forhold til videre uddannelse, beskæftigelse eller eventuel tilkendelse af førtidspension, overgår den unge til jobcenteret, hvor den unge modtager tilbud under den aktive beskæftigelsesindsats.

1.1 En potentiel relevant indsats: Flexuddannelsen

Flexuddannelsen kan være en relevant indsats for kommunerne for den del af stu-eleverne, der efter uddannelsen kan forventes at indgå i arbejdsmarkedet, fx i en fleksjobansættelse, og som ved uddannelsesstart eller inden for få måneder derefter kan deltage i uddannelsen 25 timer om ugen 40 uger årligt. Flexuddannelsen er en 2-årig forsøgsuddannelse for unge mellem 18 og 30 år, som har et kognitivt handicap, og som har afsluttet en stu. Uddannelsen har til formål at udvikle de unges kompetencer inden for nogle konkrete fagområder og at give de unge en uddannelse på et niveau, der gør det muligt for dem efter afsluttet Flexuddannelse at få og fastholde et fleksjob i den branche, de er uddannet inden for (Glad Fonden, 2023).

Forsøgsuddannelsen kombinerer praktik, virksomhedsforløb og undervisning. Uddannelsen er holdbaseret, og undervisningen foregår i en virksomhed 25 timer om ugen, hvoraf størstedelen af tiden foregår i praksis, mens en mindre del er teori. Undervisningen kan eksempelvis foregå i et kantinekøkken, på et lager eller i en stor butik. Et elevhold består typisk af syv elever, som har en fast faglærer, der er uddannet i branchen, og en fast tilknyttet vejleder, som kan hjælpe med spørgsmål til både uddannelsen og andre forhold, de unge har brug for støtte til.

Flexuddannelsen udbydes af Glad Fonden, som er en socialøkonomisk virksomhed. Uddannelse blev i perioden 2018-2022 med støtte fra den A.P. Møllerske Støttefond og kommunal medfinansiering gennemført i Aarhus, Esbjerg og København. Siden 2021 har staten hvert år støttet ekstra optag via SSA-reserven, og de kommuner, der indskriver elever på uddannelsen, har medfinansieret halvdelen af uddannelsen.

En ekstern evaluering af de første årgange viste, at de unge, der havde påbegyndt Flexuddannelsen, i højere grad kom i beskæftigelse. 4 måneder efter fuldførelsen var 32 % af deltagerne i job (ordinært eller fleksjob) mod 18 % i sammenligningsgruppen. Efter 12 måneder var 50 % af deltagerne i beskæftigelse mod 27 % i en sammenligningsgruppe (HBS Economics, 2022).

1.2 Formål

Rapportens overordnede formål er at bidrage til Børne- og Undervisningsministeriets vurdering af potentialet for et landsdækkende erhvervsrettet tilbud til unge efter stu. Den har et særligt fokus på de nuværende alternativer til uddannelsen målrettet tidligere stu-elever.

Samlet set tjener analysen tre formål. For det første at tilvejebringe viden om kommunernes samlede beskæftigelsestilbud til unge, som er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke har modtaget den. For det andet at finde frem til kommuner, der har stor succes med at få unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, i beskæftigelse eller videre uddannelse, samt få indsigt i deres praksis. For det tredje at give et bud på antallet af unge, der potentielt kunne være i målgruppen for Flexuddannelsen.

Formålet udmøntes i følgende tre undersøgelsesspørgsmål:

1. Hvor stor en andel af de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, kommer i beskæftigelse efter en stu sammenlignet med unge på Flexuddannelsen?
2. Hvilke erhvervsrettede beskæftigelsestilbud gives til unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, i de kommuner, der ikke tilbyder Flexuddannelsen, men har stor succes med at få målgruppen i beskæftigelse, og hvilke omkostninger er der forbundet med disse?
3. Hvor mange unge er potentielt set i målgruppen for Flexuddannelsen på lands- og kommuneplan?

1.3 Datagrundlag og analysestrategi

Datagrundlaget for undersøgelsen er overvejende registerdata. Vi sammenligner unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, med unge, der ikke har, men det er ikke ligegyldigt, hvem der sammenlignes med. Sammenligningen skal ske med nogle, der ligner dem, der har påbegyndt Flexuddannelsen, sådan at det kan sandsynliggøres, at de forskelle, der findes mellem de to grupper, skyldes Flexuddannelsen. Til at identificere unge, der ikke har påbegyndt Flexuddannelsen, men som ligner dem, der har, anvendes matching. Igennem hele rapporten benævner vi denne gruppe unge, som matching-analysen identificerer som sammenlignelige med dem, der har påbegyndt Flexuddannelsen, som unge i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den.

For at gøre de to grupper af unge mest muligt ens, identificerer vi unge, der ikke har påbegyndt Flexuddannelsen, men som er sammenlignelige med dem, der har, i forhold til det år, de fuldfører en stu, alder, køn, de unges funktionsnedsættelse (diagnose i overordnede kategorier) samt deres bopælsregion. Mens alder, køn og funktionsnedsættelse er væsentlige i forhold til at finde unge, der er sammenlignelige i forhold til individuelle færdigheder, er det år, de fuldfører en stu, samt bopælsregion i højere grad forhold, der tager højde for lokale forhold såsom mulighederne for at få tilbudt et fleksjob. De unge, der identificeres som værende i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, kommer både fra kommuner, der har mulighed for at tilbyde Flexuddannelsen, og kommuner, der ikke har den mulighed.²

Formålet med registeranalysen er for det første at beskrive forskellen mellem dem, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og de unge, der derudover er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den. Registeranalysen har dernæst til formål at finde kommuner, som har succes med at få unge i beskæftigelse eller videre uddannelse, selvom de ikke tilbyder Flexuddannelsen. Med udgangspunkt i de succesfulde kommuner er kommuner med forskellig størrelse og forskellig geografisk placering blevet udvalgt, og medarbejdere i jobcentrene er blevet kontaktet for at få indblik i, hvordan beskæftigelsesindsatsen tilrettelægges. Vi har talt med fem kommuner. Der er udelukkende tale om en helt overordnet afdækning og ikke en dybdegående analyse af de eksisterende tilbud og praksis.

Endelig anvendes registeranalysen til at komme med et forsigtigt bud på, hvor mange unge der potentielt er i målgruppen for Flexuddannelsen på lands- og

² Unge i kommuner, der kan tilbyde unge Flexuddannelsen, medtages, når unge, der ligner dem, der påbegynder Flexuddannelsen, skal identificeres, idet der har været begrænsning på, hvor mange der årligt kunne optages på Flexuddannelsen. Der kan derfor godt være flere unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, i disse kommuner.

kommuneplan, hvis uddannelsen skulle udbredes. Til dette formål benyttes to forskellige tilgange, der tilsammen giver et spænd for størrelsen på målgruppen.

1.4 Læsevejledning

Rapporten er opdelt i syv kapitler. Kapitel 2 indeholder en analyse af beskæftigelsen efter en fuldført stu blandt de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og de sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den. Kapitel 3 indeholder en beskrivelse af fællestræk i den kommunale praksis for beskæftigelsesindsatsen for de sammenlignelige unge i målgruppen for Flexuddannelsen i fem udvalgte kommuner samt en sammenligning af omkostningerne forbundet med Flexuddannelsen og den kommunale aktive beskæftigelsesindsats. Kapitel 4 indeholder en analyse af muligheden for at skalere Flexuddannelsen på lands- og kommuneplan baseret på, hvor mange sammenlignelige unge der potentielt er i målgruppen for Flexuddannelsen. Kapitel 5 indeholder undersøgelsens konklusion, og derefter følger i kapitel 6 og 7 en beskrivelse af hhv. metoden og datagrundlaget for undersøgelsen.

2 De unges vej efter en stu

I dette kapitel identificeres unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som har modtaget kommunernes sædvanlige beskæftigelsestilbud, og som ikke også har påbegyndt Flexuddannelsen. Denne gruppe sammenlignes med gruppen af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og det beskrives, hvilke typer af ydelser de unge i de to grupper modtager 2,5 år og 3,5 år efter en fuldført stu. Til sidst beregnes forskellen i sandsynligheden for at være i beskæftigelse efter en fuldført stu blandt de to grupper.

Boks 2.1 Undersøgelsesspørgsmål og hovedkonklusioner i kapitlet

Vi stiller følgende undersøgelsesspørgsmål:

- Hvor stor en andel unge kommer i beskæftigelse efter stu sammenlignet med unge på Flexuddannelsen?

Sandsynligheden for at være i beskæftigelse (ordinær beskæftigelse, fleksjob eller uddannelse) 2,5 år efter en fuldført stu er 13 procentpoint lavere blandt dem, der ikke efterfølgende har påbegyndt Flexuddannelsen. Resultatet er dog kun marginalt statistisk signifikant (10-%'s signifikansniveau) og hermed forbundet med en vis usikkerhed. 3,5 år efter en fuldført stu er sandsynligheden for beskæftigelse 16 procentpoint lavere blandt dem, der ikke efterfølgende har påbegyndt Flexuddannelsen – her er forskellen beregnet med højere statistisk sikkerhed (5-%'s signifikansniveau).

Når de sammenlignelige unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, vægtes, så de ligner unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, på de matchede karakteristika, er 23 % i beskæftigelse 2,5 år efter en fuldført stu, og 27 % er i beskæftigelse efter 3,5 år. Heraf har hhv. 15 % og 19 % et fleksjob. Andelen i beskæftigelse er lavere sammenlignet med unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, hvor 36 % er i beskæftigelse 2,5 år efter en fuldført stu, og 43 % efter 3,5 år. Heraf er størstedelen i et fleksjob.

En højere andel modtager derudover uddannelseshjælp blandt de unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den (27 %), end blandt de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen (17 %), 2,5 år efter en fuldført stu.

2.1 De unges beskæftigelsesstatus efter en stu

For at kunne påbegynde Flexuddannelsen skal den unge have fuldført en stu. Det er imidlertid ikke alle unge, der har fuldført en stu, som Flexuddannelsen er relevant for. Flexuddannelsen er relevant for den del af stu-eleverne, som har potentiale for at få et fleksjob, dvs. den del med færrest udfordringer.

I en sammenligning mellem unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og andre unge i forhold til deres efterfølgende beskæftigelse er det derfor ikke uvæsentligt, hvem der sammenlignes med. For at komme tættere på at identificere unge, der er sammenlignelige med unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, anvendes matching. Matching identificerer unge, der har fuldført en stu, og som derudover er sammenlignelige med de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, på en række karakteristika, jf. Boks 2.2. Vi anvender termen 'unge i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den' om den gruppe unge, som matching-analysen har identificeret som værende sammenlignelige med unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen.

Boks 2.2 Matching

Vi er interesseret i forskellen på andelen af unge, der kommer i beskæftigelse, mellem dem, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og dem, der ikke har. Derfor skal vi have identificeret en gruppe unge, der ligner de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, på observerbare karakteristika. Hermed kan det sandsynliggøres, om eventuelle forskelle i beskæftigelsen skyldes, hvorvidt de har modtaget Flexuddannelsen eller ej.

Til at identificere unge, som er sammenlignelige med de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, anvendes Coarsened Exact Matching (CEM). Det er en statistisk metode til at finde sammenlignelige personer på baggrund af observerbare karakteristika.

Matchingen foretages på baggrund af følgende karakteristika:

- Køn
- År for afsluttet stu
- Alder og bopælsregion ved afslutningen af stu
- Den type af ydelse, som de unge modtager måneden efter afsluttet stu (som indikator for deres funktionsniveau)
- Syv overordnede typer af funktionsnedsættelser.

Med denne metode identificeres en gruppe unge, der har modtaget kommunernes sædvanlige beskæftigelsestilbud, og som ligner unge på Flexuddannelsen på de udvalgte karakteristika. Hver identificeret ung tildeles en vægt, alt efter hvor meget vedkommende skal bidrage i analysen, således at gruppen i sin helhed afspejler samme fordeling på matching-

variablene som gruppen af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen. Vægtene gør, at de to grupper kan sammenlignes direkte, fordi de har samme sammensætning på de karakteristika, der er anvendt til at matche på. Brugen af vægte gør dog samtidig, at man beskriver en konstrueret, balanceret situation, som ikke findes i virkeligheden, men som giver et bedre grundlag for at sige noget om forskelle mellem grupper. Man kan derfor ikke uden videre sige, at "i gennemsnit er x % i beskæftigelse". I stedet siger man, at "når unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, vægtes, så de ligner unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen på de matchede karakteristika, er x % i beskæftigelse."

I rapporten beskrives de unge, som identificeres som værende sammenlignelige med de unge på Flexuddannelsen i matching-analysen, som de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den.

Læs mere om metoden i afsnit 6.1.

En højere andel i beskæftigelse (inkl. fleksjob) og uddannelse blandt unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen

Figur 2.1 viser forskelle i andelen, der er i beskæftigelse, mellem gruppen af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og gruppen af unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den.³ De unges beskæftigelsesstatus måles hhv. 2,5 år, 3 år og 3,5 år, efter de har fuldført en stu.⁴

Når de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, vægtes, så de ligner unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, er 23 % af dem i beskæftigelse 2,5 år efter en stu, og 27 % er i beskæftigelse efter 3,5 år. Blandt dem, der har påbegyndt Flexuddannelsen, er 36 % i beskæftigelse efter 2,5 år, og 43 % efter 3,5 år. Disse tal er på niveau med, hvad en tidligere evaluering af Flexuddannelsen har fundet, hvor 50 % af dem, der har afsluttet Flexuddannelsen, er i ordinær beskæftigelse 1 år efter afslutningen mod 27 % i den gruppe unge, der sammenlignes med (se HBS Economics, 2022).

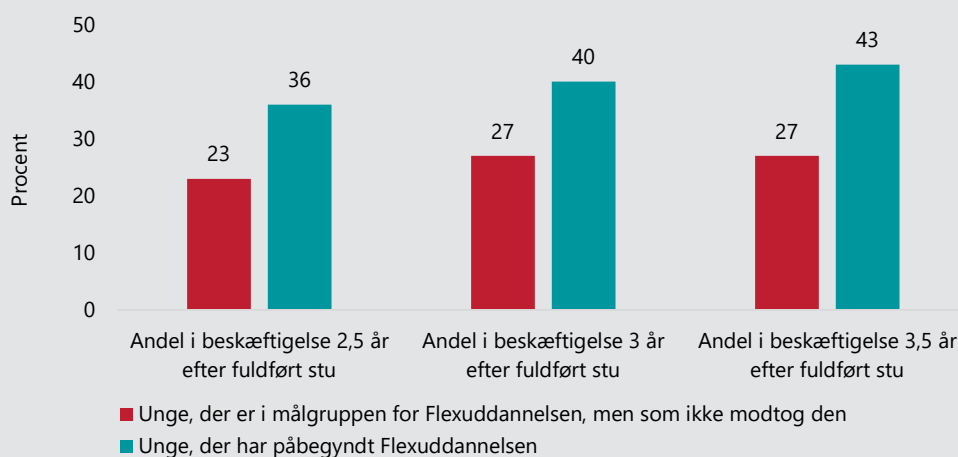
For begge grupper stiger andelen i beskæftigelse fra 2,5 år til 3,5 år efter en fuldført stu, og for alle tre nedslag er der generelt en højere andel i beskæftigelse blandt de unge, der påbegyndte Flexuddannelsen, end blandt dem, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som modtog kommunens sædvanlige beskæftigelsestilbud og ikke også Flexuddannelsen.

³ I denne mere beskrivende analyse anvendes kun de sammenlignelige unge, som er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, og som er udvalgt på baggrund af matching-analysen.

⁴ Disse nedslagspunkter er valgt, fordi det tager 2 år at gennemføre Flexuddannelsen, så 2,5 år efter en fuldført stu vil de unge, der er gået mere eller mindre direkte i gang med Flexuddannelsen, have afsluttet den. De efterfølgende to nedslag er valgt med halvårligt interval for at give tid til, at ændringer kan ske.

Figur 2.1 Andelen i beskæftigelse hhv. 2,5, 3 og 3,5 år efter en stu

Figuren viser andelen i beskæftigelse blandt de unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som modtog den sædvanlige beskæftigelsesindsats i kommunen og ikke også Flexuddannelsen, sammenlignet med unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, hhv. 2,5, 3 og 3,5 år efter en fuldført stu. Beskæftigelse omfatter uddannelse, ordinær beskæftigelse og fleksjob.

Anm.: Gruppen af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, er afgrænset til de unge, hvor der er mindre end 2,5 år mellem tidspunkt for afslutning af stu og det tidspunkt, den unge enten færdiggør eller afbryder Flexuddannelsen. Læs mere om denne afgrænsning i Boks 2.3. Det gælder for 70 % af de 140 unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen. Figuren bygger på hhv. 64, 55 og 51 unge, der påbegyndte Flexuddannelsen, og hhv. 343, 300 og 289 sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den. Gruppen af unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som modtager kommunens sædvanlige beskæftigelsestilbud i stedet for Flexuddannelsen, er vægtet, så den ligner gruppen af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen. Beskæftigelse er defineret på baggrund af DREAM-data. Den unge er i ordinær beskæftigelse, hvis vedkommende ikke modtager en ydelse og samtidig modtager løn, og under uddannelse, hvis vedkommende modtager SU, VSU eller er voksenlærling.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra DREAM og KOTRE.

Yderligere analyser af de to grupper viser, at blandt de 23 % af de unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, og som er i beskæftigelse 2,5 år efter en fuldført stu, har de 15 % et fleksjob. 3,5 år efter en fuldført stu har 19 % af de 27 % i beskæftigelse et fleksjob. Blandt de 36 % unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen og som angivet i Figur 2.1 var i beskæftigelse, har langt hovedparten et fleksjob. Det samme gælder blandt de 43 %, som er i beskæftigelse 3,5 år efter en fuldført stu.⁵

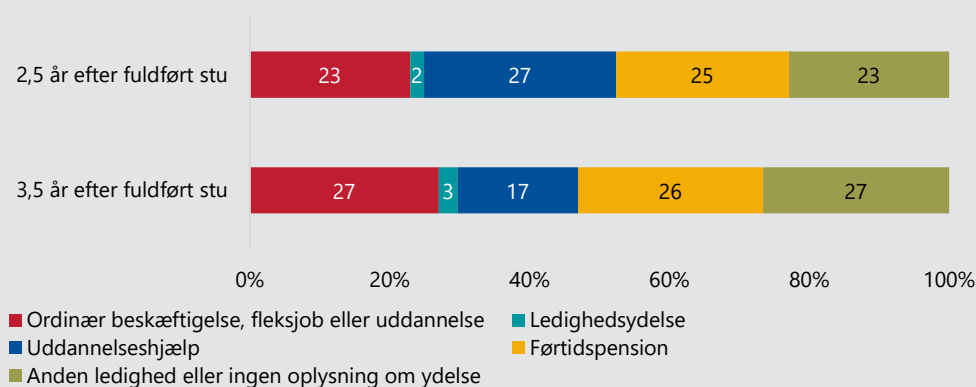
Figur 2.2 viser derudover, at 16 % og 10 % af de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, modtager ledighedsydelse hhv. 2,5 og 3,5 år efter en fuldført stu sammenlignet med 2 % og 3 % blandt de unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den. Ledighedsydelse er en ydelse, man kan få, hvis man er godkendt til et fleksjob, men er ledig. Således er halvdelen af de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, enten i beskæftigelse (overvejende i et fleksjob) eller i stand til at varetage et fleksjob.

⁵ Figuren viser ordinær beskæftigelse, uddannelse og fleksjob samlet pga. for lille et antal personer i uddannelse eller ordinær beskæftigelse blandt gruppen af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen.

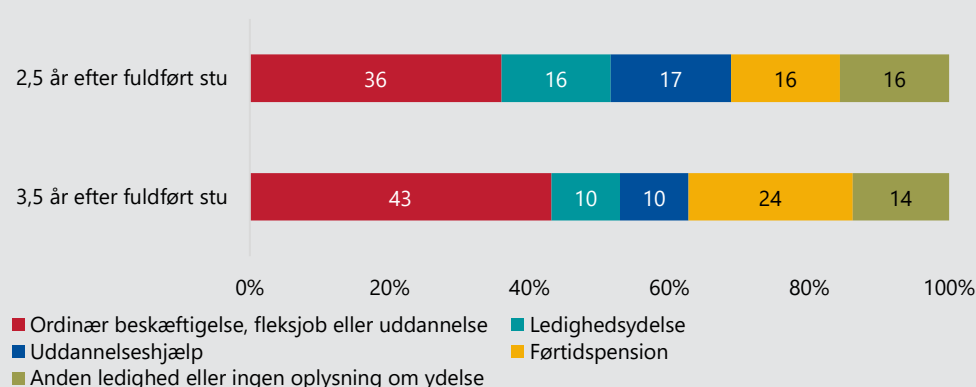
Figur 2.2 Ydelse 2,5 og 3,5 år efter fuldført stu blandt unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, og blandt unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen

Figuren viser, hvilken ydelse de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, modtager, samt hvilken ydelse de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, modtager 2,5 år og 3,5 år efter en fuldført stu.

Unge i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den

Unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen

Anm.: Gruppen af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, er afgrænset til de unge, hvor der er mindre end 2,5 år mellem tidspunkt for afslutning af stu og det tidspunkt, den unge enten færdiggør eller afbryder Flexuddannelsen. Læs mere om denne afgrænsning i Boks 2.3. Det gælder for 70 % af de 140 unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen. Figuren bygger på hhv. 64 og 51 unge, der påbegyndte Flexuddannelsen, og hhv. 343 og 289 sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den. Analyserne er baseret på CEM-vægtet data, der betyder, at de sammenlignelige unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, vægtes, så de ligner unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, på de matchede karakteristika. DREAM-data, som figuren er baseret på, indeholder oplysninger på ugentlig basis. Vi ser på deres beskæftigelsesstatus i en given måned. Det betyder eksempelvis, at unge i samme måned godt kan have modtaget to typer ydelser, eksempelvis en ydelse knyttet til anden ledighed, og have været i fleksjob. Hvis dette er tilfældet, har beskæftigelse forrang over andet. Anden ledighed dækker bl.a. over ressourceforløb og integrationsydelse. Beskæftigelse er defineret på baggrund af DREAM-data. Den unge er i ordinær beskæftigelse, hvis vedkommende ikke modtager en ydelse og samtidig modtager løn, og under uddannelse, hvis vedkommende modtager SU, VSU eller er voksenlærling. Kategorierne ordinær beskæftigelse, fleksjob og uddannelse er slået sammen til én kategori, fordi der er få personer i de enkelte kategorier for gruppen af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen. For gruppen af unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, kan de 23 % i ordinær beskæftigelse, fleksjob eller uddannelse 2,5 år efter stu opdeles i fleksjob (15 %), ordinær beskæftigelse (5 %) og uddannelse (3 %). For gruppen af unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, kan de 27 % i ordinær beskæftigelse, fleksjob eller uddannelse 3,5 år efter stu opdeles i fleksjob (19 %), ordinær beskæftigelse (6 %) og uddannelse (3 %).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra DREAM og KOTRE.

Når de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, vægtes, så de ligner unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, modtager 27 % uddannelseshjælp 2,5 år efter en fuldført stu. Denne andel er 17 % blandt de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen.⁶ For begge grupper falder andelen, der modtager uddannelseshjælp 3,5 år efter en fuldført stu, til hhv. 17 % blandt unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, og 10 % blandt de unge, som har påbegyndt Flexuddannelsen. At andelen, der modtager uddannelseshjælp efter en fuldført stu, er højere blandt dem, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, kan indikere, at de får andre indsatser end Flexuddannelsen og i længere tid, hvilket gør, at en højere andel modtager uddannelseshjælp 2,5 år og 3,5 år efter en fuldført stu. Det kan fx være virksomhedspraktik. Vi har i indeværende analyse ikke dykket ned i de specifikke aktiviteter knyttet til uddannelseshjælp.

En fjerdedel af de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, modtager førtidspension 2,5 år og 3,5 år efter en fuldført stu. Blandt de unge på Flexuddannelsen er denne andel hhv. 16 % og 24 %. Andelen, der modtager førtidspension, er højere end i en tidligere evaluering af Flexuddannelsen, der fandt, at 9 % af unge fra Flexuddannelsen og 18 % af de unge, der blev sammenlignet med, modtog førtidspension 4 måneder efter afslutningen (HBS Economics, 2022). Andelen, der modtager førtidspension, er derimod mindre sammenlignet med tidligere undersøgelser af stu-elever generelt (se Epinion, 2017; HBS Economics, 2020), hvilket peger på, at analysen her er begrænset til en forholdsvis ressourcestærk gruppe af de unge, der gennemfører en stu.

2,5 år efter en fuldført stu er der 23 % af de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, der er kategoriseret som på anden vis ledige. Denne gruppe inkluderer fx de unge, der modtager ressourceforløbsydelse og integrationsydelse.⁷ Andelen, som modtager denne række ydelser, stiger til 27 % 3,5 år efter fuldført stu. Blandt unge på Flexuddannelsen udgør denne gruppe hhv. 16 og 14 % 2,5 og 3,5 år efter en fuldført stu.

Ydermere viser andre analyser, vi har lavet, at blandt de sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, påbegynder 7,5 % af dem en uddannelse inden for de første 12 måneder efter afsluttet stu.⁸ Dog afbryder 70 % af de 7,5 % den uddannelse, de har påbegyndt. At knap 2 ud af 3 afbryder en uddannelse igen, kan der være mange årsager til. Det er ikke afdækket i denne undersøgelse. Blandt de 7,5 %, der påbegynder en uddannelse, udgør de 5,5 % unge, der påbegynder en forberedende grunduddannelse (fgu).

⁶ Uddannelseshjælp er til unge uden uddannelse, og ydelsen gives med det formål at få den unge i uddannelse.

⁷ Anden ledighed inkluderer den svagere gruppe ledige og den stærkere gruppe ledige beskrevet i Tabel 7.1, på nær dem, der modtager uddannelseshjælp, som her er medtaget i en kategori for sig.

⁸ Her er der ikke tale om vægtet data.

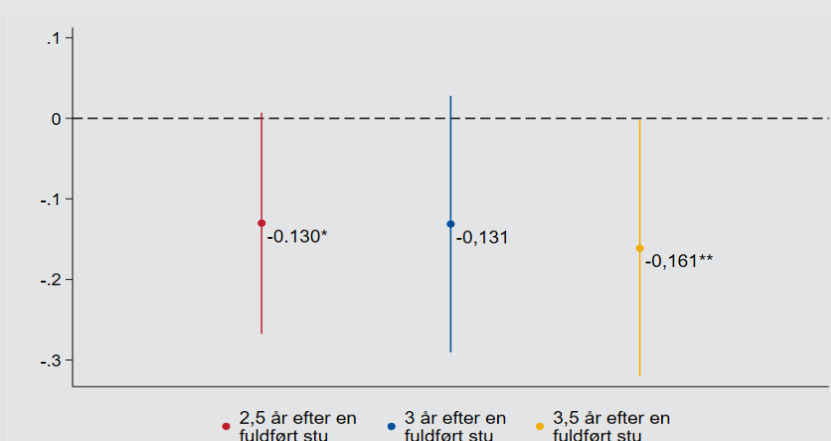
2.2 Betydningen af Flexuddannelsen for sandsynligheden for at være i beskæftigelse

Analyserne i afsnit 2.1 viser, at der er forskel på andelen i beskæftigelse (herunder fleksjob) og uddannelse mellem de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og de sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den.

Figur 2.3 viser, at sandsynligheden for at være i beskæftigelse 2,5 år efter en fuldført stu er 13,1 procentpoint lavere blandt de sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, sammenlignet med de unge, der påbegyndte Flexuddannelsen. Samme forskel finder vi efter 3 år. Disse to resultater er dog forbundet med en vis statistisk usikkerhed, idet kun det ene er marginalt statistisk sikkert (på 10-%'s signifikansniveau), mens det andet er forbundet med så megen statistisk usikkerhed, at vi ikke kan sige, om der er forskel mellem de to grupper. Dog efter 3,5 år er sandsynligheden for at være i beskæftigelse 16,1 procentpoint mindre og beregnet med højere statistisk sikkerhed (5-%'s statistisk signifikansniveau, som er det typiske signifikansniveau, man anvender).

Figur 2.3 Sandsynligheden for at være i beskæftigelse efter en fuldført stu

Figuren viser forskellen i sandsynligheden for at være i beskæftigelse hhv. 2,5, 3 og 3,5 år efter en fuldført stu blandt de unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som modtog kommunens sædvanlige beskæftigelsestilbud og ikke også Flexuddannelsen, og de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen.

Anm.: * $p < 0,1$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$. For unge på Flexuddannelsen er gruppen afgrænset til de unge, hvor der er mindre end 2,5 år mellem tidspunkt for afslutning af stu og det tidspunkt, den unge enten færdiggør eller afbryder Flexuddannelsen. Læs mere om denne afgrænsning i Boks 2.3. Det gælder 70 % af de i alt 140, som har fuldført eller afbrudt Flexuddannelsen. Antal unge i analysen 2,5 år efter stu: 406. Antal unge i analysen 3 år efter stu: 355. Antal unge i analysen 3,5 år efter stu: 336. Beskæftigelse er defineret på baggrund af DREAM-data. Den unge er i ordinær beskæftigelse, hvis vedkommende ikke modtager en ydelse og samtidig modtager løn, og under uddannelse, hvis vedkommende modtager SU, VSU eller er voksenlærling.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra DREAM og KOTRE.

Matching-analysen, som dette kapitel beror på, sikrer, at de unge, der sammenlignes, er ens på de karakteristika, der matches på. Der kan dog være uobserverbare forskelle mellem de to grupper, som betyder, at der kan være andre forhold, der har betydning for deres beskæftigelsesstatus, som analysen ikke tager hensyn til. Hvis de unge, der påbegynder Flexuddannelsen, fx allerede inden starten på uddannelsen er mere motiverede for at arbejde end de sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, vil den forskel, vi måler i sandsynligheden for at være i beskæftigelse, være større end den sande forskel. Omvendt, hvis de sammenlignelige unge i målgruppen for Flexuddannelsen, som ikke modtog den, har bedre forudsætninger for at arbejde, vil forskellen i sandsynligheden for beskæftigelse være mindre end den sande forskel. Der kan også være forskel i, hvem den enkelte kommune vurderer som værende i målgruppen for stu, som betyder, at unge på stu i én kommune potentielt kan være mere udfordrede end unge på stu i en anden kommune. Det er imidlertid det, vi har forsøgt at tage hensyn til ved at matche på de unges typer af funktionsnedsættelser.

Boks 2.3 Metode

For begge grupper måles beskæftigelsesstatussen på tre faste nedslagstidspunkter efter en fuldført stu. At bruge tidspunktet for en fuldført stu som fælles referencepunkt gør, at de sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, får lige så lang tid til at oparbejde kompetencer som dem, der påbegyndte Flexuddannelsen.

Der er stor forskel på, hvor lang tid der går, fra de unge afslutter en stu, til de påbegynder Flexuddannelsen og afbryder eller fuldfører den. Det er således også forskelligt, hvor lang tid der går fra afslutningen på Flexuddannelsen, til deres beskæftigelsesstatus aflæses. For at undgå, at vi 1) måler beskæftigelsesstatussen for nogle unge, inden de overhovedet har påbegyndt uddannelsen, og 2) for at sørge for, at vi måler de unges beskæftigelsesstatus på samme tidspunkt i begge grupper, medtages kun de unge, hvor der højst er 2,5 år mellem afslutningen på stu og det tidspunkt, de afbryder eller færdiggør Flexuddannelsen. Denne afgrænsning betyder, at vi ikke har de unge med, som først påbegynder og fuldfører Flexuddannelsen, lang tid efter de fuldfører en stu. Unge, der endnu er i gang med Flexuddannelsen, medtages heller ikke, da vi ikke kan måle deres beskæftigelse 2,5 år ud i fremtiden.

Fælles for forskellige måder at afgrænse analysen på er dog, at sandsynligheden for at være i beskæftigelse er lavere blandt dem, der modtog kommunernes beskæftigelsestilbud og ikke (også) Flexuddannelsen. Se også afsnit 6.1.1. om robusthedsanalyser.

3 Kommunal praksis for at få unge i beskæftigelse

Formålet med dette kapitel er at belyse, hvilke eksisterende erhvervsrettede beskæftigelsestilbud der findes for unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den. Analysen tager udgangspunkt i en række udvalgte kommuner, som har haft succes med at få unge i målgruppen for Flexuddannelsen, der dog ikke modtog den, i beskæftigelse efter afsluttet stu, dvs. kommuner, hvor en relativt høj andel unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, er i ordinær beskæftigelse, i et fleksjob eller i uddannelse. Hvordan disse kommuner mere specifikt er udvalgt, kan ses i Boks 3.2.

Boks 3.1 Undersøgelsesspørgsmål og hovedkonklusioner i kapitlet

Vi stiller følgende undersøgelsesspørgsmål

- Hvilke erhvervsrettede beskæftigelsestilbud gives til unge i målgruppen i de kommuner, der ikke tilbyder Flexuddannelsen, men som har succes med at få unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, i beskæftigelse, og hvilke omkostninger er der forbundet med disse?

Vi har talt med ansatte i jobcentre i fem kommuner. Hovedparten beskriver, at de ikke anvender afgrænsede erhvervsrettede beskæftigelsestilbud til målgruppen. I stedet beskriver kommunerne deres praksis som en helhedsorienteret indsats med forløb tilpasset den enkelte unges behov.

Særligt fire forhold går igen blandt flere, men ikke nødvendigvis alle, fem kommuner:

- Et tæt og tidligt samarbejde med stu-institutionerne
- Et forløb tilpasset den enkelte unges behov
- Samme kontaktperson gennem en længere periode, bl.a. for at skabe gode relationer til den unge
- Et godt samarbejde med lokale virksomheder.

Flexuddannelsen koster ca. 190.000 kr. årligt pr. årselev. Til sammenligning skønnes kommunernes samlede gennemsnitlige enhedsomkostning til den aktive beskæftigelsesindsats for uddannelseshjælpsmodtagere at udgøre 38.000 kr. årligt pr. fuldtidsperson, der modtager uddannelseshjælp, på landsplan. I en sammenligning af omkostningerne er der dog flere forhold, som det er vigtigt at holde sig for øje. Flexuddannelsen har et årligt omfang svarende til en aktiveringsgrad

på 50 % af en fuldtidsperson, hvorimod kommunernes enhedsomkostning er baseret på en gennemsnitlig aktiveringsgrad for uddannelseshjælpsmodtagere på ca. 20 % af en fuldtidsperson. Derudover er den gruppe af unge, der modtager uddannelseshjælp, en noget bredere målgruppe end de unge, der påbegynder Flexuddannelsen, både i forhold til alder og udfordringer.

Boks 3.2 Data og metode

Inden for hver kommune har vi identificeret unge, der tilhører målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den. Til dette har vi anvendt matching (jf. kapitel 2). Det er dog væsentligt at bemærke, at bopælsregion er en central variabel i matchingen, og derfor indgår der ikke kommuner fra alle regioner. Eksempelvis er region Nordjylland ikke repræsenteret, da der ikke er unge herfra, som har påbegyndt Flexuddannelsen.

Inden for hver kommune har vi derefter beregnet andelen af unge i beskæftigelse, fleksjob eller uddannelse og udvalgt otte kommuner ud fra følgende tre kriterier:

- Kommunerne har en høj andel unge i målgruppen, der er i beskæftigelse (mellem 31 og 47 %, se Tabel 6.5 for andelen i hver af de fem deltagende kommuner).
- Der er et tilstrækkeligt antal unge i målgruppen ifølge matchingen, så kommunernes udtalelser bygger på et bredere grundlag.
- Udvalget dækker både store og små kommuner, da kommunestørrelse kan påvirke mulighederne for at tilbyde relevante tilbud.

En af de otte kontaktede kommuner ønskede ikke at deltage, én havde ikke ressourcer til at deltage på tidspunktet for dataindsamlingen, og i en sidste kommune lykkedes det først at komme i kontakt med den relevante informant, efter dataindsamlingen var afsluttet. Derfor har vi talt med ansatte i jobcentre i fem kommuner. De ansatte blev spurgt ind til, hvilke beskæftigelsestilbud de har til unge mellem 18 og 30 år med særlige behov (herunder kognitiv funktionsnedsættelse), som har afsluttet stu og forventes at kunne deltage i job eller uddannelse i op til 25 timer om ugen. Udgangspunktet for samtalerne var at identificere konkrete, afgrænsede erhvervsrettede tilbud til målgruppen.

I alt har vi gennemført seks telefon- eller videosamtaler med syv ansatte i de fem kommuner.

3.1 Fællestræk ved praksis i de udvalgte kommuner

*Det kan godt være, vi ikke har et specifikt forløb, men vi har en procedure.
(Sagsbehandler i kommune)*

Sådan lyder det fra en sagsbehandler i én af de kommuner, vi har talt med. Dette citat eksemplificerer, hvad der generelt er gældende for de fem kommuner. På baggrund af samtaler med ansatte i kommunernes jobcentre finder vi ikke konkrete, afgrænsede beskæftigelsesrettede tilbud. I stedet peger kommunernes beskrivelser på en række fællestræk i deres praksis over for unge, der har afsluttet en stu. Disse fællestræk samles under fire overskrifter:

- Tidligt samarbejde og koordinering mellem jobcenter og stu-institution
- Individuelt tilrettelagt forløb
- Godt samarbejde med lokale virksomheder
- Fast(e) kontaktperson(er).

3.1.1 Samarbejde med stu-institutionerne

I 2022 blev der lavet en aftale om flere rettigheder og bedre tilrettelæggelse af stu, herunder, at de unge på stus fremtidsmuligheder og ønsker skal afklares og dokumenteres i løbet af det tredje år, inden de afslutter deres stu (Børne- og Undervisningsministeriet, 2022).

Interviewene med ansatte i jobcentrene viser, at kommunerne prioriterer et tidligt og tæt samarbejde med stu-institutionerne. Flere nævner, at samarbejdet understøttes af kvalitetsaftalerne⁹, men tidspunktet for, hvornår jobcenteret involveres, varierer. I nogle kommuner indledes samarbejdet allerede ved stu-start, mens andre starter samarbejdet et år før afslutning – ofte med henvisning til netop kvalitetsaftalen.

En sagsbehandler under den kommunale ungeindsats, som har ansvar for alle stu-elever i en af kommunerne, beskriver, at der er stort fokus på at afklare den unge under stu-forløbet fremfor bagefter. Ifølge sagsbehandleren har det stor betydning for det videre forløb, at de er involveret fra stu-start. Det betyder, at kendskabet til den unge allerede er etableret, når vedkommende afslutter stu og evt. overgår til jobcenteret.

⁹ En kvalitetsaftale for stu er en juridisk aftale mellem en kommune og et uddannelsessted, der beskriver rammerne for tilrettelæggelse af stu'en.

Det medfører, at de fleste unge er afklarede ved eller tæt på afslutningen af stu og dermed undgår at "hænge" i jobcenter-systemet uden en plan eller retning.

Et tilsvarende billede tegner sig i en anden kommune, hvor en sektionsleder fortæller, at der bruges mere tid på de unge i løbet af stu end efterfølgende. Kommunen har opgjort, at der i gennemsnit anvendes dobbelt så meget tid pr. uge på den enkelte unge, mens vedkommende er i gang med en stu sammenlignet med tiden efter afslutning. Ifølge sektionslederen har langt de fleste unge i målgruppen et arbejde ved afslutningen af stu, hvilket tilskrives det tætte samarbejde med stu-institutionen. Samarbejdet indebærer, at jobkonsulenter fra jobcenteret er aktivt involveret i stu-forløbet og understøtter et beskæftigelsesrettet fokus allerede under uddannelsen.

I en tredje kommune beskriver to ansatte et tæt og velfungerende samarbejde med de lokale stu-institutioner. Det sidste år af stu-forløbet bliver de unge tilknyttet en vejleder fra jobcenteret – den samme person, som også følger dem efter endt stu. Det bidrager til kontinuitet og tryghed i overgangen. Samarbejdet understøttes af et fælles årshjul, som strukturerer samarbejdet mellem jobcenter og stu. Årshjulet sikrer systematisk koordinering og tydeliggør, hvornår forskellige aktiviteter og møder finder sted, hvem der deltager, og hvem der har ansvaret.

I de to øvrige kommuner tyder samtalerne ikke på, at der er etableret et samarbejde ud over det, der følger kvalitetsaftalen. Jobcenteret involveres tidligst ét år før afslutningen af stu og deltager i udslusningsmøder, hvor der typisk tales med den unge om dennes drømme og forventninger.

Tidligere undersøgelser peger ligeledes på, at et godt udslusningsforløb bl.a. kendetegnes ved et tæt samarbejde mellem den unge, stu-institutionen og relevante kommunale aktører – samt et tidligt fokus på tiden efter stu (Epinion, 2019).

3.1.2 Individuelt tilrettelagt forløb

Kommunerne har som tidligere beskrevet generelt ikke konkrete og afgrænsede indsatser til målgruppen. De fremhæver, at behovene varierer betydeligt fra ung til ung, og at indsatserne derfor tilrettelægges individuelt med udgangspunkt i, hvad den enkelte er klar til efter endt stu.

En sagsbehandler understreger, at løsningen altid tilpasses den enkelte unge. Fokus er på at sætte den unge i centrum og finde det bedste tilbud, da målgruppen har meget forskellige udfordringer. I tråd hermed udtaler en jobcenterchef og en sagsbehandler i en anden kommune, at de unge får den indsats, de har behov for, eller som er nødvendig.

To kommuner nævner derudover IPS (Individuel Placering og Støtte) som en metode til et individuelt, håndholdt og fleksibelt forløb, tilrettelagt efter den enkeltes ønsker og præferencer. I den ene kommune fortæller man, at det nuværende arbejder minder om IPS, men endnu ikke fuldt følger metoden. Begge kommuner planlægger at implementere IPS fremadrettet med støtte fra midler, de har søgt via Ungeløftet.

3.1.3 Godt samarbejde med lokale virksomheder

For at få de unge fra stu-forløb i et fleksjob er et godt samarbejde med lokale virksomheder afgørende – sådan lyder det fra flere af de kommuner, vi har talt med.

Samarbejdet beskrives som gensidigt: Jobcentrene kan kontakte virksomhederne, når de har en ung, der kunne passe ind, mens virksomhederne også kan henvende sig til kommunerne, hvis de mangler medarbejdere.

En sektionsleder fremhæver, at deres stærke virksomhedssamarbejde er nøglen til succes for denne gruppe unge. Her starter de unge deres praktik i en virksomhed allerede i det sidste år af stu, og timerne øges gradvist. Sagsbehandleren fortæller også om et CSR-samarbejde med lokale virksomheder, hvor virksomhederne giver borgere på kanten af arbejdsmarkedet en chance for at få et arbejde, der passer til dem. Derudover rekrutterer virksomhederne via jobcenteret.

En jobcenterleder i en anden kommune påpeger, at de ikke har "hylderne fyldt med tilbud" til målgruppen, men at de tror på, at virksomhedspraktik er vejen frem. En sagsbehandler supplerer, at for nogle af de unge, der har afsluttet stu, er virksomhedspraktik ikke relevant, da stu-forløbet har gjort dem livsduelige og klar til arbejdsmarkedet. Generelt beskrives samarbejdet med de lokale virksomheder som godt og gensidigt. Kommunerne arbejder med en kombination af lønnede timer og praktiktimer, hvilket opleves som en fordel for virksomhederne, da det fungerer som et naturligt skridt mod fleksjob.

3.1.4 Fast(e) kontaktperson(er)/mentorer

En undersøgelse viser, at brugen af en fast kontaktperson eller mentor har en positiv sammenhæng med, at den unge gennemfører stu, og er med til at sikre gode overgange (Epinion, 2019).

Fire kommuner beskriver, at de anvender en eller to faste kontaktpersoner eller mentorer, som følger den unge indtil arbejdsmarkedet (i det omfang det er muligt). Mentoren hjælper især med at bringe den unge ud i praktik hos virksomheder, men assisterer også med andre opgaver, som ledsagelse til læge eller hjælp til bolig.

Tildelingen af fast kontaktperson varierer tidsmæssigt. I nogle kommuner kobles den unge tidligt med en medarbejder i jobcenteret. En sektionsleder fremhæver, at de har en jobkonsulent tilknyttet under stu-forløbet, som fortsætter som kontaktperson efter afslutningen.

I en anden kommune beskriver en sagsbehandler, at vedkommende varetager alle stu-elever i kommunen og følger dem fra starten af stu-forløbet, herunder også deltagelse i vurderingen af, om den unge er i målgruppen for en stu. Efter endt stu forbliver den enkelte unge tilknyttet sagsbehandleren, hvilket mindsker unødige sagsbehandlerskift og sikrer kontinuitet i kendskab og samarbejde.

En tredje kommune fortæller, at de lægger vægt på at matche den unges udfordringer med ungevejlederens kompetencer og personlighed under stu-forløbet for at opbygge en stærk relation. Ungevejlederen følger den unge fra overgangen fra stu og frem til afklaring.

Der er også eksempler på, at den faste kontaktperson eller mentor tilbydes gennem eksterne leverandører (jf. afsnit 3.1.5).

3.1.5 Brug af private leverandører af individuelle beskæftigelsesrettede forløb

To kommuner anvender eksterne leverandører i deres beskæftigelsesrettede arbejde med målgruppen.

I den ene kommune anvendes en enkelt ekstern leverandør, som tilbyder individuelle forløb til unge, der ikke er afklaret under stu. Disse forløb kan vare, indtil den unge er afklaret til enten fleksjob eller førtidspension – og indebærer tilknytning til en mentor eller virksomhedskonsulent.

Den anden kommune benytter flere forskellige eksterne aktører afhængigt af den unges behov. Her tilbydes individuelt tilrettelagte mentorforløb, hvor den unge typisk mødes ugentligt med en mentor, som løbende rapporterer til kommunen om den unges progression. Mentorforløbet kan inkludere hjælp til CV, besøg på praktiksteder, jobsøgning samt samtaler om øvrige problemstillinger.¹⁰

Gennem vores samtaler med de fire kommuner er vi stødt på et par eksempler på mere konkrete tilbud, der eksisterer. Disse er beskrevet i Boks 3.3.

¹⁰ Disse forløb koster mellem 900 og 1.700 kr. om ugen og varer fra omkring 3 måneder til 1 år.

VP+

VP+ er et tilbud til unge mellem 15-24 år, der har til formål at ruste dem til et liv på arbejdsmarkedet. Målgruppen er hovedsageligt unge, som er i en gråzone mellem særligt tilrettelagt uddannelse (stu) og forberedende grunduddannelse (fgu).

Indsatsen er baseret på virksomhedspraktik, vejledning og coaching.

De unge er i en periode på ca. et halvt år i virksomhedspraktik hos lokale virksomheder 3-4 dage om ugen, mens de 1-2 dage om ugen deltager i gruppeforløb, hvor de får coaching og vejledning i alt fra sociale relationer til livet på arbejdsmarkedet. Der er i indsatsen desuden mulighed for opkvalificering af skolefærdigheder, og der er også sat tid af til fysisk træning, som kan sikre mere overskud i en travl hverdag på arbejdsmarkedet eller med uddannelse.

Spiren

Spiren er et tilbud til unge i alderen 15-25 år, der har brug for ekstra støtte til at blive klar til fx fgu, erhvervsskole eller job. Det er en individualiseret indsats, der fokuserer på den enkelte elevs behov og målsætning. Målet med tilbuddet er, at den unge bliver klar til uddannelse eller job. Der er 10 tilmeldte unge ad gangen.

Spiren laver et individuelt struktureret forløb til den unge i samarbejde med den kommunale ungevejleder. De unge har mulighed for 1:1-mentorsamtaler samt månedlige forløbssamtaler. Spiren sender derudover ugentligt en skriftlig status på hver enkelt elev.

Fire temaer danner rammen om Spiren: almen undervisning, fødevareproduktion, sundhed og fitness samt medborgerskab.

Forløbet inkluderer bl.a. et hygiejnekursus og giver mulighed for praktik og efterfølgende overgang til job hos en af deres omkring 100 samarbejdspartnere.

3.2 Omkostninger forbundet med den aktive beskæftigelsesindsats og Flexuddannelsen

Kommunerne, som vi har talt med, laver kun i begrænset omfang konkrete og afgrænsede tilbud til unge, der ville være i målgruppen for Flexuddannelsen. De beskriver, at de unge modtager kommunens sædvanlige beskæftigelsesindsats, og at indsatserne tilrettelægges individuelt med udgangspunkt i, hvad den enkelte er klar til efter endt stu. Det er derfor ikke muligt at lave en omkostningsvurdering af enkeltstående erhvervsrettede indsatser til målgruppen. I stedet sammenlignes omkostningerne forbundet med den aktive beskæftigelsesindsats i sin helhed med omkostningerne forbundet med Flexuddannelsen.

En sådan omkostningsvurdering er omfattende og ligger uden for rammerne af denne analyse. Kommunerne har forskellig registrerings-, organiserings- og konteringspraksis med hensyn til udgifterne til beskæftigelsesindsatsen. Det vanskeliggør en sammenligning af hver kommunes gennemsnitlige udgifter til beskæftigelsesindsatsen. Børne- og Undervisningsministeriet har i forbindelse med dette projekt derfor bedt Beskæftigelsesministeriet oplyse om omkostningerne til den aktive beskæftigelsesindsats.

Omkostningerne til den aktive beskæftigelsesindsats varierer på tværs af ydelseskategorier. Med målgruppen af unge, der har fuldført en stu, vurderer Beskæftigelsesministeriet det derfor mest hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i kommunernes gennemsnitlige udgifter til de personer, som modtager uddannelseshjælp.¹¹ Det er imidlertid et opmærksomhedspunkt, at den gruppe af personer, der modtager uddannelseshjælp, er en noget bredere målgruppe end de unge, der påbegynder Flexuddannelsen, både i forhold til alder og udfordringer.

Kommunernes gennemsnitlige enhedsomkostning til den aktive beskæftigelsesindsats for uddannelseshjælpsmodtagere skønnes af Beskæftigelsesministeriet at udgøre ca. 38.000 kr. årligt pr. fuldtidsperson, der modtager uddannelseshjælp, på landsplan (omregnet til 2025-pris- og lønniveau). Denne enhedsomkostning er baseret på en gennemsnitlig aktiveringsgrad på ca. 20 % og en redskabssammensætning med forholdsvis mange tilbud om vejledning og opkvalificering. Derudover er den baseret på, at kommunernes gennemsnitlige enhedsomkostning til aktivering af uddannelseshjælpsmodtagere skønnes at udgøre ca. 185.000 kr. årligt pr. fuldtidsaktiveret, dvs. omregnet til aktivering 37 timer om ugen i 52 uger pr. år (omregnet til 2025-pris- og lønniveau). Dette skøn er hovedsageligt baseret på kommunernes regnskabs- og aktivitetsoplysninger for kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere for 2023, men også

¹¹ Fra 1. juli 2025 er uddannelseshjælp som ydelse afskaffet, og de unge vil i stedet modtage kontanthjælp på grundsats.

på et skøn for aktivering i 2025.¹² I enhedsomkostningen indgår driftsudgifter ved aktivering via vejledning og opkvalificering, merudgifter til løntilskud i forhold til ydelse, og at der ikke er driftsudgifter ved aktivering i virksomhedspraktik. Ud over dette kommer kommunernes administrative udgifter til sagsbehandling, samtaler mv. samt udgifter til de ydelser, som knytter sig til de unges forløb.¹³

Til sammenligning koster en årselev på Flexuddannelsen ifølge Glad Fonden ca. 190.000 kr. (omregnet til 2025-pris- og lønniveau). Det vil sige samlet ca. 380.000 kr. pr. årselev over de 2 år, uddannelsen varer (Børne- og Undervisningsudvalget, 2024-2025). Flexuddannelsen har årligt et ugentligt timetal på 25 timer og en varighed på 40 uger (Glad Fonden, 2023). Det svarer til en aktiveringsgrad på ca. 50 % af en fuldtidsperson.¹⁴ Ydelser til den unge samt kommunernes udgifter forbundet med den unges forløb ud over Flexuddannelsen er ikke medtaget.

¹² Der gøres af Beskæftigelsesministeriet opmærksom på, at der fra 2026 og fremover forventes et fald i den gennemsnitlige enhedsomkostning pr. fuldtidsperson. Det skyldes bl.a., at der som følge af beskæftigelsesreformen ikke vil være en fortsættelse af særlige regler om forholdsvis meget aktivering af uddannelseshjælpsmodtagere, men at minimumsreglerne om aktivering af de unge kontanthjælpsmodtagere fremover bliver de samme som for fx kontanthjælpsmodtagere på forhøjet sats.

¹³ Oplyst af Beskæftigelsesministeriet i oktober 2025 til VIVE i forbindelse med dette projekt.

¹⁴ En fuldtidsperson udgør 1.924 timer om året, hvilket svarer til en standard fuldtidsstilling med en 37-timers arbejdsuge ganget med 52 uger. 25 timer om ugen i 40 uger svarer til 1.000 timer om året.

4 Potentiel national målgruppe for Flexuddannelsen

I dette kapitel giver vi et forsigtigt bud på antallet af unge på lands- og kommuneplan, som kunne være i målgruppen for Flexuddannelsen, blandt dem, der ikke har modtaget den. Analysen har til hensigt at bidrage til en vurdering af potentialet for Flexuddannelsen som et landsdækkende tilbud. Analysen bygger udelukkende på registerdata, og vi anvender to forskellige tilgange til at vurdere Flexuddannelsens skaleringsmuligheder.

Boks 4.1 Undersøgelsesspørgsmål og hovedkonklusioner i kapitlet

Vi stiller følgende undersøgelsesspørgsmål:

- Hvor mange unge er potentielt set i målgruppen for Flexuddannelsen på lands- og kommuneplan?

Vi finder, at:

- I perioden 2017-2024 fuldførte i gennemsnit ca. 1.700 unge om året en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (stu). 13.600 unge har i alt fuldført en stu i perioden.¹⁵
- Mellem 204 og 520 af de unge, der hvert år fuldfører en stu, er potentielt i målgruppen for Flexuddannelsen. Det svarer til mellem 12 % og 30 % af de unge, som årligt fuldfører en stu.
- 26 kommuner har mindst syv elever i målgruppen for Flexuddannelsen pr. år i gennemsnit i perioden fra 2017-2024. Flexuddannelsen foregår i dag på hold med ca. syv elever.

Resultaterne skal ses som et forsigtigt skøn, da analysen bygger på følgende strenge antagelser:

- Forholdet mellem antal afsluttede stu-forløb og påbegyndte Flexuddannelser i de tre kommuner, der udbyder Flexuddannelsen, antages at kunne generaliseres til alle kommuner.

¹⁵ Baseret på et udtræk af oplysninger fra Danmarks Statistiks elevregister om alle de unge, der påbegynder en stu i perioden 2014-2024.

- Kommuner har nogenlunde samme vurdering af målgruppen for stu, således at elevgrundlaget er det samme i alle kommuner.
- I den ene del af skaleringsøvelsen antager vi, at Københavns, Aarhus og Esbjerg Kommuner tilbød Flexuddannelsen til alle de unge, som uddannelsen var relevant for. Der har dog i forsøgsperioden været en begrænsning på, hvor mange der kunne påbegynde uddannelsen. Der kan derfor potentielt have været flere unge, som den enkelte kommune gerne ville have tilbudt uddannelsen til, havde de haft muligheden for det.
- Det er muligt at etablere et lokalt samarbejde med virksomheder, således at Flexuddannelsen kan oprettes, hvis der er tilstrækkeligt med unge.
- Der tages ikke højde for, at unge, der bor i én kommune, potentielt ville kunne transportere sig selv til Flexuddannelsen, hvis den lå i en anden kommune.

4.1 Skalering af Flexuddannelsen på landsplan

For at komme tættere på et bud på, hvor mange der faktisk vil være i målgruppen for Flexuddannelsen, hvis den blev udbredt på landsplan, laver vi skaleringsøvelsen på to forskellige måder. De to tilgange giver et interval, som er vores forsigtige skøn vedr. størrelsen af målgruppen for Flexuddannelsen. Der ligger mange antagelser og forhold bag skaleringsøvelsen, som det ikke er muligt at tage hensyn til, hvilket er vigtigt at understrege i tolkningen af resultaterne. Tabel 4.1 er en oversigt over de to tilgange og de antagelser, de bygger på.

Tabel 4.1 **Metoden bag de to tilgange til vurdering af målgruppen for Flexuddannelsen**

Tilgang	Metodisk tilgang og centrale antagelser
Tilgang 1: 204-408 unge	Analysen gennemføres i tre trin: Først identificeres alle, der gennemførte en stu i årene 2017-2024. Fremadrettet forventes antallet af unge, der tilbydes og fuldfører stu, at være det samme. Dernæst identificeres det antal unge fra en årgang, der fuldfører en stu og efterfølgende påbegynder Flexuddannelsen i Aarhus, Esbjerg og Københavns Kommuner. Til sidst beregnes det, hvor stor en andel de, der påbegynder Flexuddannelsen, udgør af dem, der fuldfører en stu i hhv. Københavns, Esbjerg og Aarhus Kommuner, og det antages, at denne gennemsnitlige andel kan overføres til resten af landet.

Tilgang	Metodisk tilgang og centrale antagelser
Tilgang 2: 520 unge	Analysen gennemføres i tre trin: Først identificeres alle, der gennemførte en stu i årene 2017-2024. Fremadrettet forventes antallet af unge, der tilbydes og fuldfører stu, at være den samme. Dernæst identificeres de unge fra en årgang, der fuldfører en stu og efterfølgende <i>påbegynder</i> Flexuddannelsen i Aarhus, Esbjerg og Københavns Kommuner. Til sidst laves en matching-analyse: Af den gruppe unge, som blev identificeret i første trin, identificeres ved hjælp af matching det antal unge, der har de samme karakteristika som dem, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og som er identificeret i trin to.¹⁶ Vi antager, at de valgte karakteristika i matching-analysen er centrale til udvælgelsen af unge til Flexuddannelsen.

Kilde: VIVE.

Tilgang 1

I Københavns, Esbjerg og Aarhus Kommuner påbegyndte i gennemsnit 12 % og maksimalt 24 % af en årgang Flexuddannelsen ud af den gruppe af unge, der gennemførte en stu.¹⁷ Hvis vi overfører denne andel til resten af landet, svarer det til 204-408 unge årligt på landsplan, når omkring 1.700 unge gennemfører en stu årligt. Med denne tilgang tager vi ikke hensyn til, at der kan være forskel på, hvem den enkelte kommune vurderer er i målgruppen for stu, eller på, hvem Flexuddannelsen tilbydes til på tværs af kommuner.

Tilgang 2

I den anden tilgang anvender vi matching for at identificere de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den. Det vil sige, at med udgangspunkt i den gruppe af unge, der påbegynder Flexuddannelsen, finder vi en gruppe sammenlignelige unge blandt alle andre unge, der har gennemført stu, men som ikke modtog Flexuddannelsen.¹⁸ Vi finder i gennemsnit 520 sammenlignelige unge pr. årgang på landsplan for perioden 2017-2024.¹⁹

Selvom de matchede unge ligner dem, der fuldfører Flexuddannelsen, er det naturligvis ikke sikkert, at de alle vil kunne påbegynde og gennemføre Flexuddannelsen. Der er mange forhold, som matching-analysen ikke kan tage hensyn til. Selvom den fx medtager de unges typer af funktionsnedsættelser, kan der være andre forhold, der afgør, om de unge i sammenligningsgruppen kan gennemføre Flexuddannelsen.

¹⁶ Her anvendes de faktiske personer, matching-analysen identificerer, og ikke den vægtede gruppe, idet det faktiske antal personer her er relevant.

¹⁷ Gennemsnit af stu-årgange fra årene 2017-2024.

¹⁸ Vi ser her udelukkende på, hvilke unge der ligner unge på Flexuddannelsen ud fra deres køn, alder ved fuldført stu, modtaget ydelse, i måneden efter de fuldfører en stu, og syv overordnede typer af funktionsnedsættelser.

¹⁹ Ud over de unge, der allerede har påbegyndt Flexuddannelsen.

Der kan også være økonomiske forhold, som begrænser optaget, eller at der ikke er et match mellem den praktikplads, der tilbydes gennem Flexuddannelsen, og de unges fremtidsønsker.

Samlet set vurderer vi, at potentialet for Flexuddannelsen er mellem 204 og 520 unge årligt. HBS Economics (2022) vurderede også størrelsen på målgruppen for Flexuddannelsen og fandt, at på landsplan kunne man som minimum optage 250 elever pr. år. Tilgangen til deres vurdering er en helt tredje, og de tre tilgange og deres resultater viser, at der er forskellige måder at lave vurderingen på, som hver især bygger på forskellige antagelser og forbehold.²⁰

4.2 Skalering af Flexuddannelsen på kommuneniveau

Med udgangspunkt i de unge, der er identificeret i matching-analysen i tilgang 2 som beskrevet ovenfor, undersøger vi, hvilke kommuner der potentielt har unge nok i målgruppen for Flexuddannelsen blandt dem, der ikke har påbegyndt den, til at oprette den.

Figur 4.1 viser, hvordan kommunerne fordeler sig med hensyn til antallet af unge i målgruppen pr. år i gennemsnit i perioden fra 2017-2024 fra færre end 7 unge til 15 unge eller flere. Det kan diskuteres, hvornår en kommune har tilstrækkeligt med unge til at oprette et hold. I 72 kommuner identificerer matching-analysen færre end 7 unge, som har fuldført en stu, og som er i målgruppen for Flexuddannelsen pr. år.²¹ Der er typisk 7 elever på et hold på Flexuddannelsen, hvorfor dette antal anvendes som nederste grænse for, hvornår en kommune ville kunne oprette et hold (Glad Fonden, 2025).²² I 14 kommuner identificeres mellem 7-9 unge, som har fuldført en stu, og som er i målgruppen for Flexuddannelsen, pr. år i gennemsnit i perioden fra 2017-2024, og i 9 kommuner identificeres mellem 10-14 unge. I 3 kommuner identificeres mindst 15 unge, som har fuldført en stu, og som er i målgruppen for Flexuddannelsen, pr. år i gennemsnit i perioden fra 2017-2024.²³

²⁰ HBS Economics tager udgangspunkt i, at man har visiteret ca. 50 personer pr. årgang til uddannelsen, som overvejende er borgere i Københavns, Aarhus og Esbjerg Kommuner. Disse tre kommuner udgør ca. 20 % af den danske befolkning, hvilket svarer til, at man som minimum ville kunne optage 250 elever om året (HBS Economics, 2022).

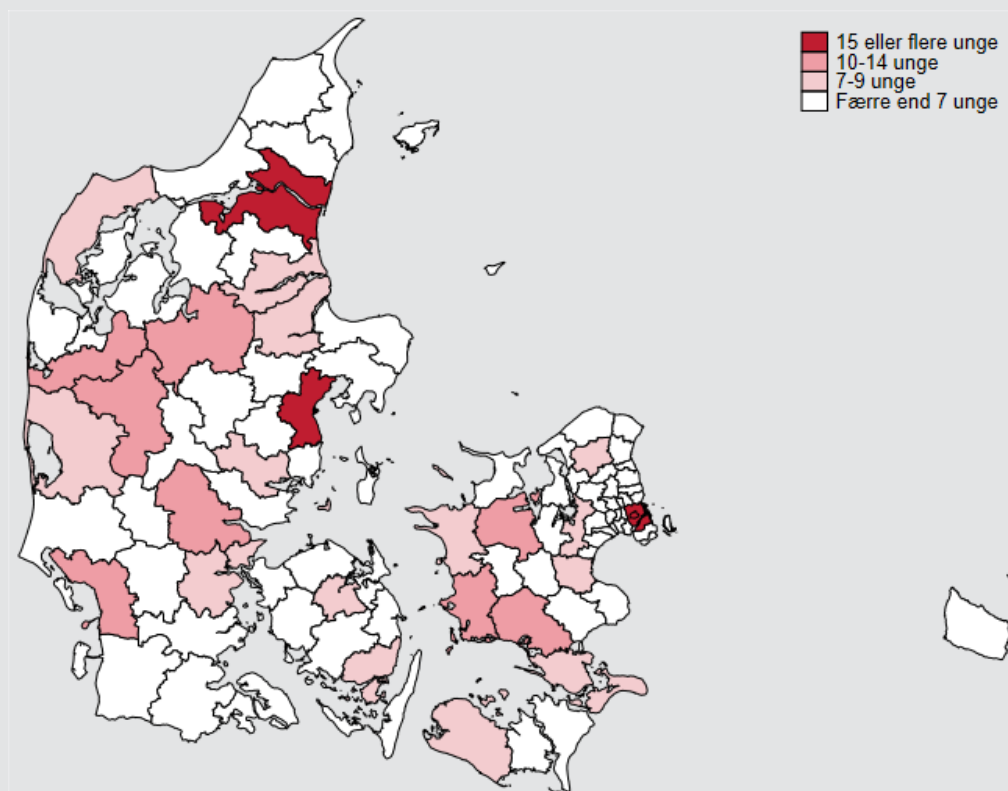
²¹ Beregningsgrundlaget er alle unge, der har gennemført stu i perioden 2017-2024.

²² Holdene kunne laves mindre for at passe til både antallet af unge i målgruppen i den enkelte kommune og størrelsen på virksomheden, som de unge tilknyttedes, men det ville samtidig øge omkostningen til uddannelsen pr. ung.

²³ Unge, der allerede er påbegyndt Flexuddannelsen, er ikke en del af optællingen.

Figur 4.1 **Antal unge i målgruppen i gennemsnit pr. kommune pr. år i perioden 2017-2024**

Figuren viser de kommuner, hvor der er hhv. færre end 7, 7-9, 10-14 og flere end 15 unge i målgruppen for Flexuddannelsen blandt dem, der fuldfører en stu, pr. år i gennemsnit i perioden 2017-2024.

Kilde: VIVE.

For at simplificere analysen tager vi ikke hensyn til, at unge kan bo i én kommune og gå på Flexuddannelsen, der udbydes i en anden kommune. Det skyldes for det første, at vi som udgangspunkt antager, at en kommune kun vil oprette uddannelsen, hvis de i kommunen selv har en tilstrækkelig stor målgruppe til at fylde et hold. For det andet kræver det en del flere antagelser, hvis vi skulle medregne unge fra andre kommuner. Eksempelvis antagelser om, hvor langt en ung har mulighed for at transportere sig for at gå på uddannelsen, hvilket igen beror på infrastrukturen i lokalområdet samt den unges udfordringer.²⁴

²⁴ Beregnes antallet af unge på region-niveau i stedet, har alle regioner tilstrækkeligt med unge til at oprette Flexuddannelsen, men det er formentlig urealistisk at forvente, at alle unge i regionen har mulighed for at gennemføre Flexuddannelsen pga. den længere transport.

Vurderingen af skaleringen er derudover baseret på, at der optages et separat hold årligt, således at unge, der påbegynder Flexuddannelsen, over de 2 år uddannelsen tager, ikke blandes. Dette gør vi, fordi Flexuddannelsens uddannelsesmodel er opbygget således, at år 1 består af et basisforløb på 6 uger med intro og derefter 34 uger med praksislæring på uddannelsesvirksomhed, og hvor år 2 består af 34 uger med praksislæring og individuelle praktikker og derefter 6 ugers forberedelse til eksamen samt selve eksamen (Glad Fonden, 2023).

I vurderingen af de kommunale skaleringsmuligheder er det et opmærksomhedspunkt, at det ikke er givet, at alle unge i målgruppen for Flexuddannelsen i en kommune vil finde Flexuddannelsen interessant. Det gælder måske særligt i de kommuner, hvor der i forvejen er få unge i målgruppen og kun mulighed for at oprette ét hold inden for en bestemt branche. Det kan være, der oprettes et hold inden for detail, men hvis den unge har et ønske om at arbejde med fødevarer, er det ikke sikkert, den unge vil påbegynde Flexuddannelsen, selvom muligheden er der. Man kunne derudover også forestille sig, at de kommuner, som i forvejen oplever, at de har succes med at få målgruppen i beskæftigelse, har mindre incitament til at implementere Flexuddannelsen.

4.3 Antagelser i skaleringsøvelsen

Vurderingen af muligheden for at skalere Flexuddannelsen bygger på en række antagelser.

Tal fra tre kommuner

Vores forventning til, hvor stor en andel af de unge der potentielt kunne påbegynde eller færdiggøre Flexuddannelsen, stammer fra tre kommuner (Aarhus, Esbjerg og København), idet de har arbejdet med Flexuddannelsen i længst tid og er de kommuner med flest unge, der har påbegyndt uddannelsen. Det vil sige, at hvis andelen, der påbegynder Flexuddannelsen i disse tre kommuner, er meget højere, end hvad man kan mønstre i andre kommuner, opjusteres vores forventninger. Hvis antallet af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, til gengæld har været meget mindre, eksempelvis fordi uddannelsen først skulle etableres, nedjusteres vores forventninger til potentialet for Flexuddannelsen.

Begrænsning på optag i Københavns, Aarhus og Esbjerg Kommuner

Det antages, at Københavns, Aarhus og Esbjerg Kommuner har tilbudt Flexuddannelsen til alle de unge, som de mente kunne have gavn af den. Der har dog i forsøgsperioden været en begrænsning på, hvor mange der kunne påbegynde

uddannelsen. Der kan derfor potentielt have været flere unge, som den enkelte kommune gerne ville have tilbudt uddannelsen, havde de haft muligheden for det. Dette betyder, at den andel, der påbegynder Flexuddannelsen i de tre kommuner, potentielt er lavere, end den kunne have været, hvilket ydermere betyder, at vi potentielt underestimerer størrelsen på målgruppen.

Kommuner har samme vurdering af målgruppen for stu

Beregningen af en potentiel målgruppe for Flexuddannelsen bygger på, at kommunerne har samme vurdering af målgruppen, som de tilbyder stu til. Hvis nogle kommuner tilbyder stu til unge, som egentlig er i målgruppen for en forberedende grunduddannelse (fgu) og dermed har et højere funktionsniveau, vil de reelt ikke være i målgruppen for stu, og således overvurderes målgruppen for Flexuddannelsen.

Lokalt samarbejde kan finde sted i alle kommuner

Flexuddannelsen forudsætter samarbejde med lokale virksomheder, da undervisningen foregår på virksomheden. Det kræver derfor både virksomheder af en vis størrelse og villighed til samarbejde. Selvom målgruppen er tilstrækkeligt stor i en kommune, er uddannelsen ikke nødvendigvis mulig uden samarbejdsvillige virksomheder. Uddannelsesvirksomheder stiller et undervisningslokale til rådighed, hvor eleverne indgår i praksisnær teoriundervisning en time dagligt, og bidrager derudover ofte med arbejdstøj. Derudover er faglæreren fra Flexuddannelsen en uge i praktik på virksomheden for at blive introduceret til arbejdsgange og de medarbejdere fra virksomheden, der skal indgå i forløbet med de unge fra Flexuddannelsen (Glad Fonden, 2023).

5 Konklusion

Unge under 25 år, som har særlige behov, der gør, at de ikke kan gennemføre en ungdomsuddannelse, får tilbudt en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (stu). Unge, der påbegynder en stu, er en heterogen gruppe, der er udfordrede på forskellig vis, og som kan have en række forskellige funktionsnedsættelser. For en andel stu-elever er en plads på arbejdsmarkedet ikke en mulighed pga. deres funktionsnedsættelser. Andre stu-elever vil have forudsætningerne, men overgår ikke direkte til videre uddannelse og beskæftigelse efter deres stu. Denne gruppe bliver tilknyttet jobcentret og modtager her forskellige tilbud under den aktive beskæftigelsesindsats. Den 2-årige forsøgsuddannelse, Flexuddannelsen, kan være en relevant indsats for kommunerne for den del af stu-eleverne, som har potentiale for et fleksjob. Det er en erhvervsrettet forsøgsuddannelse for unge mellem 18 og 30 år med kognitiv funktionsnedsættelse, som har afsluttet en stu. Uddannelsen kombinerer praktik, virksomhedsforløb og undervisning og har til formål at udvikle de unges kompetencer inden for nogle konkrete fagområder og at give de unge en uddannelse på et niveau, der gør det muligt for dem efter afsluttet Flexuddannelse at få og fastholde et fleksjob i den branche, de er uddannet inden for (Glad Fonden, 2023).

Som et led i Børne- og Undervisningsministeriets vurdering af potentialet for et landsdækkende erhvervsrettet uddannelsesstilbud for unge, der har fuldført en stu, er formålet med denne rapport at fokusere på eksisterende beskæftigelsesstilbud til unge, som er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den.

Vi undersøger beskæftigelsen blandt de sammenlignelige unge, der har fuldført en stu og er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, sammenlignet med de unge, der faktisk har påbegyndt Flexuddannelsen. Derudover identificerer vi kommuner, som har succes med at få unge, der har fuldført en stu, i beskæftigelse, og beskriver fællestræk ved deres praksis. Endelig giver vi et forsigtigt bud på, hvor mange der er i målgruppen for Flexuddannelsen på landsplan. I dette kapitel sammenfatter vi analysens konklusioner.

5.1 Resultater

Omdrejningspunktet for undersøgelsen er en sammenligning af unge, der har fuldført en stu og påbegynder Flexuddannelsen, med unge, der har fuldført en stu og ikke påbegynder Flexuddannelsen. I en sammenligning mellem disse to grupper er det ikke uvæsentligt, hvem der sammenlignes med. For at komme tættere på at identificere unge, der er sammenlignelige med unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, anvendes matching.

Ved matching identificeres en gruppe unge, der har modtaget kommunernes sædvanlige beskæftigelsestilbud, men som ikke har modtaget Flexuddannelsen, og som ligner unge på Flexuddannelsen på udvalgte karakteristika. De identificerede unge tildeles en vægt, alt efter hvor meget de hver især skal bidrage i analysen, således at gruppen i sin helhed afspejler samme fordeling på matching-variablene som gruppen af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen. Brugen af vægte gør, at man beskriver en konstrueret, balanceret situation, som ikke findes i virkeligheden, men som giver et bedre grundlag for at sige noget om forskelle mellem grupper på fx beskæftigelse, der ikke skyldes forskelle i karakteristika mellem dem.

Lavere sandsynlighed for at være i beskæftigelse for de unge, som er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den

Sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke har modtaget den, har lavere sandsynlighed for at komme i beskæftigelse end dem, der har påbegyndt Flexuddannelsen.

3,5 år efter en fuldført stu er sandsynligheden for beskæftigelse (ordinær beskæftigelse, fleksjob eller uddannelse) for de sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, 16 procentpoint lavere end for dem, der har påbegyndt den. Resultatet er statistisk signifikant på 5-%'s signifikansniveau. Sandsynligheden for at være i beskæftigelse 2,5 og 3 år efter en fuldført stu er 13 procentpoint lavere blandt de sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, sammenlignet med de unge, der har. Disse to resultater er dog forbundet med en vis statistisk usikkerhed, idet kun det ene er marginalt statistisk sikkert (på 10-%'s signifikansniveau), mens det andet er forbundet med så megen statistisk usikkerhed, at vi ikke kan sige, om der er forskel mellem de to grupper.

Andelen i beskæftigelse er lavere blandt de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke har modtaget den, end blandt de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen

Når de sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, vægtes, så de ligner unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, på de matchede karakteristika, er 23 % i beskæftigelse 2,5 år efter en fuldført stu, og 27 % er i beskæftigelse efter 3,5 år. Heraf har hhv. 15 % og 19 % et fleksjob. Andelen i beskæftigelse er lavere sammenlignet med unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, hvor 36 % er i beskæftigelse 2,5 år efter en fuldført stu, og 43 % efter 3,5 år. På begge nedslagstidspunkter er størstedelen af dem i beskæftigelse i et fleksjob.

Mellem 204 og 520 af de unge, der hvert år fuldfører en stu, er potentielt i målgruppen for Flexuddannelsen på landsplan

Fra 2017 til 2024 har 1.700 unge årligt i gennemsnit fuldført en stu, men ikke alle er i målgruppen for Flexuddannelsen. Vi beregner størrelsen på målgruppen ved hjælp af to forskellige tilgange.

På tværs af de to tilgange vurderer vi, at mellem 204 og 520 unge årligt er i målgruppen for Flexuddannelsen. Det svarer til mellem 12 og 30 % af en stu-årgang.

Vurderingen af skaleringspotentialet for Flexuddannelsen beror på en række antagelser, som er vigtige at have for øje i tolkningen af resultaterne. Blandt andet at den andel, der efter fuldførelsen af en stu påbegynder Flexuddannelsen i Aarhus, Esbjerg og Københavns Kommuner, kan generaliseres til alle landets kommuner, og at denne andel eller antallet, der fuldfører en stu, ikke bliver mindre over tid.

Kommunale skaleringsmuligheder er begrænsede, og omkostningerne ved Flexuddannelsen er høje

Det vurderes, at ca. en fjerdedel af kommunerne har minimum syv unge i målgruppen for Flexuddannelsen i gennemsnit pr. årgang, der fuldfører stu. På Flexuddannelsen består holdene af ca. syv unge. I 72 kommuner identificerer matching-analysen færre end syv unge, som har fuldført en stu, og som er i målgruppen for Flexuddannelsen, pr. år i gennemsnit i perioden fra 2017-2024. I 14 kommuner identificeres mellem 7-9 unge, og i 9 kommuner identificeres mellem 10-14 unge. I 3 kommuner identificeres mindst 15 unge, som har fuldført en stu, og som er i målgruppen for Flexuddannelsen, pr. år i gennemsnit i perioden fra 2017-2024.

I vurderingen af de kommunale skaleringsmuligheder er der yderligere det ben-spænd, at oprettelse af Flexuddannelsen kræver, at der er lokale virksomheder, som vil deltage med alt, hvad det indebærer i forhold til at stille lokaler og medarbejderressourcer til rådighed, da en stor del af undervisningen foregår på virksomheden. Ydermere er det ikke givet, at alle unge i målgruppen for Flexuddannelsen i en given kommune vil finde Flexuddannelsen interessant. Det gælder måske særligt i de kommuner, hvor der i forvejen er få unge i målgruppen og kun mulighed for at oprette ét hold inden for en bestemt branche. Man kunne også forestille sig, at de kommuner, som i forvejen oplever, at de har succes med at få målgruppen i beskæftigelse, har mindre incitament til at implementere Flexuddannelsen.

Omkostningerne forbundet med Flexuddannelsen spiller potentielt også en rolle i forhold til skaleringsmulighederne. Der er flere væsentlige forhold at holde sig for øje i sammenligningen af kommunernes gennemsnitlige enhedsomkostning til den aktive beskæftigelsesindsats for uddannelseshjælpsmodtagere og udgifterne til Flexuddannelsen. Flexuddannelsen koster ca. 190.000 kr. årligt pr. årselev, mens det

skønnes, at kommunernes gennemsnitlige enhedsomkostning til den aktive beskæftigelsesindsats for uddannelseshjælpsmodtagere udgør ca. 38.000 kr. årligt pr. fuldtidsperson, der modtager uddannelseshjælp. Her er det vigtigt at bemærke, at Flexuddannelsen har et årligt omfang på 25 timer om ugen i 40 uger, hvilket svarer til en aktiveringsgrad på ca. 50 % af en fuldtidsperson, mens kommunernes enhedsomkostning er baseret på en gennemsnitlig aktiveringsgrad for uddannelseshjælpsmodtagere på ca. 20 % af en fuldtidsperson. Derudover er den gruppe af personer, der modtager uddannelseshjælp, en noget bredere målgruppe end de unge, der påbegynder Flexuddannelsen, både i forhold til alder og udfordringer.

For begge gennemsnitlige årlige udgifter kommer derudover kommunernes administrative udgifter til administration og udgifter til ydelser, som de unge modtager.

Fire fællestræk ved den kommunale praksis for målgruppen

På baggrund af matching-analysen identificeres fem kommuner, der ikke har unge, som har påbegyndt Flexuddannelsen, og som har succes med at få de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, i beskæftigelse. Det er kommuner, hvor andelen, der kommer i ordinær beskæftigelse, fleksjob eller uddannelse, blandt de sammenlignelige unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, er mellem 31 % og 47 %. Det er i omtrent samme niveau som andelen, der kommer i beskæftigelse, blandt dem, der har påbegyndt Flexuddannelsen.

På baggrund af samtaler med syv ansatte i kommunernes jobcentre finder vi ikke, at kommunerne har konkrete, afgrænsede beskæftigelsesrettede tilbud til målgruppen. I stedet peger kommunernes beskrivelser på en række fællestræk i deres praksis over for unge, der har afsluttet en stu, som kan samles i fire overskrifter:

- **Et tæt og tidligt samarbejde med stu-institutionerne**, hvor sagsbehandlerne følger den unge, får et kendskab til den unge og kan understøtte et beskæftigelsesrettet fokus, mens den unge er på stu'en. Tidligere undersøgelser peger ligeledes på, at et godt udslusningsforløb bl.a. kendetegnes ved et tæt samarbejde mellem den unge, stu-institutionen og relevante kommunale aktører (Epinion, 2019).
- **Et individuelt tilrettelagt forløb**. Kommunerne beskriver, at det er meget forskelligt, hvilke behov den unge har, og hvor meget støtte der skal til. Derfor er det nødvendigt at lave individuelle forløb, der tager udgangspunkt i, hvad den enkelte unge er klar til.
- **Et godt samarbejde med lokale virksomheder**. For en del af de unge, der afslutter en stu, og som er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, er et fleksjob en mulig form for beskæftigelse. At finde et fleksjob

kræver et godt samarbejde med lokale virksomheder. Kommunerne beskriver, at et sådant samarbejde går begge veje, således at jobcentrene har virksomheder, de kan række ud til, hvis de sidder med en ung, de tror vil passe ind, og at virksomhederne tager fat i jobcenteret, hvis de mangler en ansat.

- **Faste kontaktpersoner og en helhedsorienteret indsats.** Kommunerne beskriver, at de for så vidt muligt knytter den unge til en fast kontaktperson eller mentor, som følger den unge gennem stu og videre ud på arbejdsmarkedet. Endvidere fokuseres på en helhedsorienteret indsats, hvilket betyder, at kontaktpersonen også hjælper den unge med andre udfordringer, der ikke direkte er relateret til beskæftigelse.

Data og metode

Undersøgelsen er hovedsageligt baseret på registerdata. Vi følger unge, som har fuldført en stu i perioden 2017-2024, op til 3,5 år efter. Udgangspunktet for analysen er at finde unge, som ligner de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen. Vi anvender matching til at identificere unge, der er sammenlignelige med unge, der påbegynder Flexuddannelsen, og sammenligner dem herefter med de unge, der faktisk påbegyndte Flexuddannelsen. For at gøre de to grupper af unge mest muligt ens, finder vi unge, der er sammenlignelige i forhold til år for afsluttet stu, alder, køn, typer af funktionsnedsættelse (diagnose i overordnede kategorier) samt deres bopælsregion. Mens alder, køn og funktionsnedsættelse er væsentlige i forhold til at finde unge, der er sammenlignelige i forhold til individuelle færdigheder, er år for afsluttet stu samt bopælsregion i højere grad forhold, der tager højde for lokale forhold såsom mulighederne for at få tilbudt et fleksjob.

Derudover har vi interviewet syv ansatte på jobcentre i fem udvalgte kommuner for at få indblik i, hvilke erhvervsrettede beskæftigelsestilbud der gives til unge på stu i kommuner, der har succes med at få unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, i beskæftigelse. Der er udelukkende tale om en helt overordnet afdækning og ikke en dybdegående analyse af de eksisterende tilbud og praksis.

> Dokumentation

6 Metode

Grundlaget for hele undersøgelsen er en registeranalyse. I undersøgelsen anvender vi matching til at identificere de unge, der har fuldført en stu, og som derudover på andre karakteristika ligner de unge, der påbegynder Flexuddannelsen. Derudover anvender vi interviews med ansatte i jobcentre til at beskrive den kommunale praksis for den aktive beskæftigelsesindsats for unge efter en stu.

6.1 Matching

Undersøgelsens fokus er på de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke har påbegyndt den. For at identificere denne gruppe unge, der så vidt muligt ligner de unge, der påbegynder Flexuddannelsen, anvender vi Coarsened Exact Matching (CEM).

CEM er en metode inden for årsagsanalyse, der bruges til at sammenligne grupper. I vores tilfælde er det en gruppe af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og en gruppe af unge, der ikke har, hvor det dog er fælles for begge grupper, at de unge har fuldført en stu. Formålet med CEM er at gøre de to grupper mere sammenlignelige, så det er muligt at isolere betydningen af en indsats, her Flexuddannelsen. Det gør den ved at minimere forskelle i relevante karakteristika (kovariater) mellem to grupper (Blackwell et al., 2009).

Vi matcher de unge, der har færdiggjort eller afbrudt Flexuddannelsen, med andre unge, der har fuldført en stu, men som ikke har påbegyndt Flexuddannelsen, på følgende karakteristika:

- År, de færdiggør en stu
- Region, de bor i det år, de færdiggør en stu
- Alder det år, de færdiggør en stu
- Køn
- Ydelseskategori, måneden efter de færdiggør en stu (beskæftigelse (job, uddannelse eller fleksjob), job på særlige vilkår, førtidspension, ledighedsydelse, forskellige typer ledighed og sygedagpenge, læs mere i afsnit 7.2)
- Syv overordnede typer af funktionsnedsættelser (funktionsnedsættelser knyttet til bevægeapparatet, sensorisk funktionsnedsættelse, adfærdsforstyrrelser,

indlærings-, ord- og talevanskeligheder, udviklingsforstyrrelser, autismespektrumforstyrrelser og psykiske lidelser) (Mortensen et al., 2020)

Derudover tillader vi, at de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, kan matches med unge både fra egen og andre kommuner, idet der har været en begrænsning på, hvor mange kommunerne har kunnet tilbyde forsøgsuddannelsen til.

Unge på Flexuddannelsen matches med unge, der har fuldført en stu, som falder i de samme kategorier af ovenstående variable. Det betyder eksempelvis, at en kvinde, som har påbegyndt Flexuddannelsen, bor i region Midtjylland, har en funktionsnedsættelse knyttet til bevægeapparatet samt en adfærdsforstyrrelse, og som, i måneden efter hun fuldfører en stu, modtager uddannelseshjælp, så vidt muligt matches med en kvinde med samme karakteristika, der ikke har påbegyndt Flexuddannelsen.

I matching-analysen tillader vi, at der findes sammenlignelige unge blandt unge i de 12 kommuner, som ifølge vores oplysninger har unge, som har påbegyndt Flexuddannelsen. Med dette antager vi, at der potentielt stadig er unge i målgruppen for Flexuddannelsen i de kommuner, som allerede tilbyder Flexuddannelsen, som ikke har påbegyndt uddannelsen. Vi har truffet dette valg, fordi der i nogle kommuner er meget få eller enkelte, der påbegynder Flexuddannelsen, og det ville være en streng antagelse, at der ikke er andre i disse kommuner, for hvem Flexuddannelsen kunne være relevant. Derudover har der været begrænset optag på Flexuddannelsen, så det er ikke sikkert, at alle, for hvem uddannelsen er relevant, faktisk har fået den tilbudt.

Fordelen ved denne metode er, at den både frasorterer alle de unge, som slet ikke ligner de unge på Flexuddannelsen, og omvendt også frasorterer de unge på Flexuddannelsen, som er svære at finde et match til.

Vægtning er en vigtig del af CEM. Når man laver matching, opdeles data i såkaldte strata (grupper), som defineres af kombinationerne af de anvendte karakteristika. I nogle strata kan der være flere personer i sammenligningsgruppen end i gruppen af unge fra Flexuddannelsen eller omvendt. For at undgå, at store strata dominerer efterfølgende analyser, tildeler CEM en vægt til hver observation, så forholdet mellem antal personer i de to grupper i hvert stratum er ens. Vægtningen sikrer, at sammenligningsgruppen afspejler samme fordeling som gruppen af unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, i de karakteristika, der matches på.

Vi har modtaget oplysninger om 230 unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, fra de kommuner, der har mulighed for at tilbyde forsøgsuddannelsen. Vi kan genfinde 198 af disse unge i Danmarks Statistiks registre, hvoraf 102 har færdiggjort Flexuddannelsen, 38 har afbrudt den, og 58 stadig er i gang med den. I matching-analysen anvendes de 140 unge, der enten har afbrudt eller fuldført Flexuddannelsen, og de

matches med de 13.600 unge, der har fuldført en stu i perioden 2017-2024. De unge, der endnu er i gang med Flexuddannelsen, påbegyndte den i løbet af 2023 eller 2024. Disse udelades af analyserne, da vi ikke kan måle nogle udfaldsmål for dem, da der ikke findes data for 2025 og 2026.

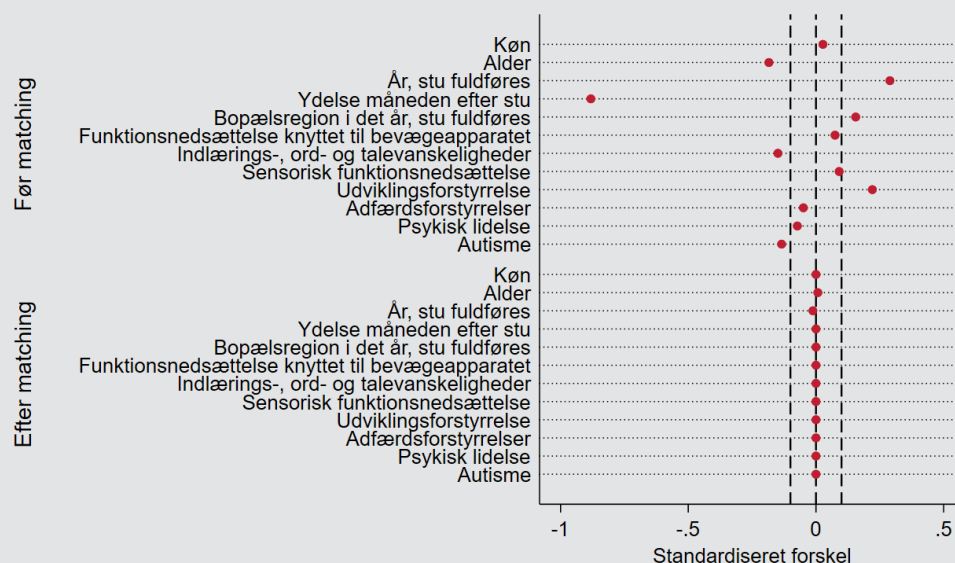
Balancering af matching-variable

CEM reducerer den ubalance, der er i de forskellige karakteristika mellem to grupper. Her unge, der har fuldført en stu og derefter har påbegyndt Flexuddannelsen, og unge i målgruppen, der har fuldført en stu, men har modtaget kommunens sædvanlige beskæftigelsestilbud og ikke også Flexuddannelsen.

Figur 6.1 viser de standardiserede forskelle i baggrundskarakteristika mellem unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke har modtaget den, og unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen. En acceptabel standardiseret forskel i gennemsnit for balancetest er under 0,1, mens 0,25 også kan anvendes som tommelfingerregel. Før matching (øverste del af figuren) er der forskelle mellem de to grupper, illustreret ved, at de røde prikker ligger spredt omkring 0. Efter matching ligger alle de røde prikker på 0, hvilket indikerer, at der ingen forskel er.

Figur 6.1 Balancering af matching-variable

Figuren viser standardiserede forskelle mellem unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke har modtaget den, og unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, både før CEM-matching (øverst i figuren) og efter CEM-matching, hvor data er vægtet (nederst i figuren).

Anm.: Figuren viser de standardiserede forskelle på de variable, der anvendes til matching.

Kilde: VIVE.

Selvom vi med matching-analysen forsøger at komme tættere på at identificere unge, der er sammenlignelige med unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, er metoden kun så god som de karakteristika, der matches på. Der kan derfor være uobserverbare karakteristika, som har betydning for, om den enkelte unge er et match for Flexuddannelsen, som analysen ikke kan tage hensyn til.

6.1.1 Regressionsanalyse

Matching-analysen tildeler de identificerede unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, en vægt, alt efter hvor godt et match de er til en given ung, der har afbrudt eller fuldført Flexuddannelsen. Denne vægt anvendes efterfølgende i en regressionsanalyse, der har til formål at beregne forskellen i sandsynligheden for at være i beskæftigelse blandt dem, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og dem, der ikke har. Beskæftigelse dækker her over uddannelse, ordinær beskæftigelse og fleksjob.

Tabel 6.1 viser resultatet af en række regressionsanalyser af betydningen af Flexuddannelsen blandt unge, der har fuldført en stu, for sandsynligheden for at være i beskæftigelse hhv. 2,5 år, 3 år og 3,5 år efter en fuldført stu – med og uden brug af vægtning. Tabellens række ét indeholder resultaterne af en regressionsanalyse, hvor der ikke tages hensyn til baggrundskarakteristika. Analysen viser, at unge, der ikke har påbegyndt Flexuddannelsen, har 23 procentpoint lavere sandsynlighed for at være i beskæftigelse sammenlignet med unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen. Omtrent det samme resultat finder vi, når vi kontrollerer for de unges baggrundskarakteristika. Når vi i stedet anvender den gruppe unge, som matching-analysen har identificeret som værende sammenlignelige med de unge på Flexuddannelsen (dem, vi kalder som værende i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den), og vægtningen af dem, falder forskellen i sandsynligheden for at være i beskæftigelse mellem de to grupper.

Resultaterne af denne analyse viser, at der er større forskel i sandsynligheden for at være i beskæftigelse blandt de to grupper, når vægtningen ikke anvendes. Det er forventeligt, idet vi ikke tager hensyn til, at de unge, der påbegynder Flexuddannelsen, er dem, som ville kunne tage et fleksjob, hvilket ikke er gældende for alle, der fuldfører en stu. Sammenligningsgrundlaget er således ikke retvisende. Med matching-analysen og de dertilhørende vægte kommer vi tættere på en relevant sammenligningsgruppe.

Tabel 6.1 Sandsynligheden for at være i beskæftigelse efter en fuldført stu. Regressionsresultater.

	Sandsynligheden for at være i beskæftigelse 2,5 år efter fuldført stu	Sandsynligheden for at være i beskæftigelse 3 år efter fuldført stu	Sandsynligheden for at være i beskæftigelse 3,5 år efter fuldført stu
OLS uden kovariater			
Unge, der modtog kommunernes sædvanlige beskæftigelsestilbud	-0,23*** (0,04)	-0,23*** (0,05)	-0,23*** (0,05)
N	9.519	8.339	7.844
OLS med kovariater			
Unge, der modtog kommunernes sædvanlige beskæftigelsestilbud	-0,22*** (0,04)	-0,21*** (0,05)	-0,21*** (0,05)
N	9.519	8.339	7.844
OLS på baggrund af udvalgte unge i matching-analysen			
Unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den	-0,13* (0,07)	-0,13 (0,08)	-0,16** (0,08)
N	406	355	336

Anm.: Standardfejl i parenteser. * p < 0,1, ** p < 0,05, *** p < 0,01. Alle analyserne er baseret på de unge, hvor der er op til 2,5 år mellem, at de fuldfører stu og afbryder eller fuldfører Flexuddannelsen. De første to analyser er derudover baseret på alle de unge, der fuldfører en stu, men som ikke påbegynder Flexuddannelsen, og den sidste analyse indeholder alle de unge, der fuldfører en stu, og som ikke påbegynder Flexuddannelsen, men som via matching er identificeret som værende sammenlignelige med de unge, der påbegynder Flexuddannelsen (unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den).

Kilde: VIVE.

De tre tidspunkter, hvor de unges beskæftigelsesstatus måles, regnes ud fra det tidspunkt, de unge har fuldført en stu. Det skyldes, at fuldførelsen af en stu er det eneste fælles tidspunkt, vi kan identificere både fra dem, der påbegynder Flexuddannelsen, og dem, der ikke gør. Når beskæftigelsen måles med udgangspunkt i det tidspunkt, de fuldfører en stu, giver det de unge, der ikke har påbegyndt Flexuddannelsen, ligeså lang tid til at oparbejde kompetencer efter fuldførelsen af en stu som dem, der påbegynder Flexuddannelsen, når deres beskæftigelsesstatus måles.

Fordi det tager 2 år at gennemføre Flexuddannelsen, måles de unges beskæftigelsesstatus 2,5 år efter fuldførelsen af en stu. Det betyder, at analysen er afgrænset til alene at inkludere de unge på Flexuddannelsen, hvor der er op til 2,5 år mellem fuldførelsen af stu og Flexuddannelsen, og de unge, der matches med dem. Dette valg er baseret på en afvejning mellem at have så mange som muligt med i analysen, men samtidig sikre, at der ikke er for meget variation i, hvornår de unges

beskæftigelsesstatus måles, samt at beskæftigelsesstatussen først måles, når vi ved, at de unge på Flexuddannelsen har afbrudt eller fuldført den. Med den afgrænsning, vi har lavet, ekskluderes de unge, som har fuldført en stu og først længe efter påbegynder Flexuddannelsen. Der er 98 unge, hvor der er op til 2,5 år mellem fuldførelsen af en stu og Flexuddannelsen, og af disse er der 72, som matches med 389, der ikke har påbegyndt Flexuddannelsen. Vi har også ekskluderet unge, der er i gang med Flexuddannelsen, da disse har påbegyndt den i 2023 eller 2024 og dermed afslutter uddannelsen i 2025 og 2026, hvorfor det ikke er muligt at aflæse deres beskæftigelsesstatus.

Robusthedsanalyser

Uanset hvordan det afgrænses, hvor længe der er mellem fuldførelsen af stu og fuldførelsen af Flexuddannelsen, giver analyserne det samme overordnede resultat: at sandsynligheden for at være i beskæftigelse er lavere blandt de unge, der har fuldført en stu og modtager kommunens sædvanlige tilbud som en del af den aktive beskæftigelsesindsats, og som ikke også modtog Flexuddannelsen, sammenlignet med dem, der har påbegyndt Flexuddannelsen.

Størrelsen på forskellen i sandsynligheden, dvs. estimatet af regressionsanalysen, er følsom over for, hvordan sample er afgrænset. Vi har derfor også gennemført matching-analysen og den efterfølgende regression, hvor vi alene ser på de unge, hvor der er 22-24 måneder mellem de to sluttidspunkter. Det er fortrinsvis unge, der kort efter deres stu påbegynder Flexuddannelsen. Denne gruppe består af 48 unge, som eksempelvis fuldfører deres stu i juni eller juli og begynder på Flexuddannelsen i august samme år, men indeholder også enkelte unge, hvor der er længere tid mellem fuldførelsen af en stu og det tidspunkt, de stopper på Flexuddannelsen, fordi de har afbrudt Flexuddannelsen, kort tid efter de er påbegyndt den. Tabel 6.2 viser, at med denne afgrænsning er sandsynligheden for at være i beskæftigelse 23 procentpoint lavere blandt unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, end unge, der påbegynder Flexuddannelsen. Forskellen i sandsynligheden bliver større, jo længere tid der går, fra de har fuldført en stu, og forskellen er 28 procentpoint efter 42 måneder. Disse resultater er imidlertid alene baseret på et lille antal unge, hvilket øger usikkerheden, der er forbundet med resultaterne.

Tabel 6.2 Forskellen i sandsynligheden for at være i beskæftigelse efter en fuldført stu mellem de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke har modtaget den

	2,5 år efter en fuldført stu	3 år efter en fuldført stu	3,5 år efter en fuldført stu
Forskellen i sandsynligheden for at være i beskæftigelse efter en fuldført stu	-0,231** (0,105)	-0,252** (0,120)	-0,280** (0,111)
N	219	193	186

Anm.: * p<0,1, ** p<0,05, *** p<0,01. Analysen er afgrænset til at indeholde de unge, der har afbrudt eller fuldført Flexuddannelsen, hvor der er 22-24 måneder mellem tidspunkt for fuldførelse af en stu og det tidspunkt, den unge enten fuldfører eller afbryder Flexuddannelsen. Det gælder 34 % af de i alt 140, som har fuldført eller afbrudt Flexuddannelsen. Beskæftigelse er defineret på baggrund af DREAM-data. Den unge er i ordinær beskæftigelse, hvis vedkommende ikke modtager en ydelse og samtidig modtager løn, og under uddannelse, hvis vedkommende modtager SU, VSU eller er voksenlærling.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra DREAM og KOTRE.

Blandt de karakteristika, der matches på, er syv forskellige typer af funktionsnedsættelser. Når der matches på alle disse, kommer vi tættere på, at de unge, der matches i de to grupper, har samme type udfordringer. Men det gør det også sværere at finde gode matches. Derfor har vi også matchet på, om de har en funktionsnedsættelse, i stedet for at matche på hver af de syv specifikke typer af funktionsnedsættelse. Fordelelen ved dette er, at vi får flere unge med i analyserne, men ulempen er, at de ikke i ligeså høj grad vil være sammenlignelige. Med denne ændring i, hvad der matches på, matches 97 unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, med ca. 1.850 unge, der ikke har. Tabel 6.3 viser, at unge, der i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, har 19,2 procentpoint lavere sandsynlighed for at være i beskæftigelse end de unge, der påbegynder Flexuddannelsen 2,5 år efter en fuldført stu. Forskellen i sandsynligheden falder, jo længere tid der går fra fuldførelsen af stu'en.

Tabel 6.3 Forskellen i sandsynligheden for at være i beskæftigelse efter en fuldført stu mellem de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke har modtaget den

	2,5 år efter en fuldført stu	3 år efter en fuldført stu	3,5 år efter en fuldført stu
Forskellen i sandsynligheden for at være i beskæftigelse efter en fuldført stu	-0,192*** (0,071)	-0,172** (0,079)	-0,150* (0,080)
N	1.557	1.309	1.232

Anm.: * p<0,1, ** p<0,05, *** p<0,01. Analysen er afgrænset til at indeholde de unge, der har afbrudt eller fuldført Flexuddannelsen, hvor der maksimalt er 2,5 år mellem tidspunkt for afslutning af en stu og det tidspunkt, den unge enten fuldfører eller afbryder Flexuddannelsen. Det gælder 70 % af de i alt 140, som har fuldført eller afbrudt Flexuddannelsen. Beskæftigelse er defineret på baggrund af DREAM-data. Den unge er i ordinær beskæftigelse, hvis vedkommende ikke modtager en ydelse og samtidig modtager løn, og under uddannelse, hvis vedkommende modtager SU, VSU eller er voksenlærling.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra DREAM og KOTRE.

I matching-analysen matcher vi bl.a. på den type ydelse, de unge modtager, i måneden efter de har fuldført deres stu. Man kunne forestille sig, at der potentielt ville være nogen i sammenligningsgruppen, som mere eller mindre direkte overgår til førtidspension, men hvor det ikke allerede sker, den første måned efter de har fuldført en stu. Vi har derfor lavet en tredje robusthedsanalyse, hvor vi matcher på den type ydelse, de unge modtager tre måneder efter afslutningen på en stu. Dette har ikke den store betydning for resultaterne af analysen af forskellen i sandsynligheden for at være i beskæftigelse, jf. Tabel 6.4.

Tabel 6.4 Forskellen i sandsynligheden for at være i beskæftigelse efter en fuldført stu mellem de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og de unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke har modtaget den

	2,5 år efter en fuldført stu	3 år efter en fuldført stu	3,5 år efter en fuldført stu
Forskellen i sandsynligheden for at være i beskæftigelse efter en fuldført stu	-0,152** (0,070)	-0,154* (0,081)	-0,167** (0,080)
N	387	340	322

Anm.: * $p < 0,1$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$. For unge på Flexuddannelsen er gruppen afgrænset til de unge, hvor der er mindre end 2,5 år mellem tidspunkt for afslutning af stu og det tidspunkt, den unge enten færdiggør eller afbryder Flexuddannelsen. Det gælder 70 % af de i alt 140, som har fuldført eller afbrudt Flexuddannelsen. Beskæftigelse er defineret på baggrund af DREAM-data. Den unge er i ordinær beskæftigelse, hvis vedkommende ikke modtager en ydelse og samtidig modtager løn, og under uddannelse, hvis vedkommende modtager SU, VSU eller er voksenlærling.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra DREAM og KOTRE.

6.1.2 Beskrivende analyser af målgruppen

De unge identificeret i matching-analysen som værende i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, anvendes til beskrivende analyser af, hvilken type ydelse de unge modtager efter fuldførelsen af en stu. I disse analyser tages der højde for den vægt, de unge tildeles i matching-analysen. Det betyder, at tallene beskriver en syntetisk population, hvor gruppen af unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, er gjort sammenlignelig med dem, der påbegynder Flexuddannelsen, på de valgte karakteristika listet ovenfor. Brugen af vægte har betydning for tolkningen af resultaterne. Man kan ikke uden videre sige, at i gennemsnit er x % i beskæftigelse. I stedet siger man, at når unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, vægtes, så de ligner unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, på de matchede karakteristika, er x % i beskæftigelse.

Resultaterne af de beskrivende analyser anvendes yderligere til at identificere kommuner, der har succes med at få unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen,

men som ikke modtog den, i beskæftigelse. Med succes menes, at de har en høj andel af målgruppen, der er i beskæftigelse. Læs mere om dette i afsnit 6.1.3.

6.1.3 Udvalgelse af succesfulde kommuner

Udvælgelsen af succesfulde kommuner sker på baggrund af matching-analysen beskrevet ovenfor, hvor vi kun medtager dem i analysen, hvor der maksimalt er 2,5 år mellem tidspunktet for fuldførelse af en stu og tidspunktet for, at den unge afbryder eller fuldfører Flexuddannelsen, samt disses match.

For hver enkelt kommune²⁵ har vi identificeret, hvor mange matches der er til de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen (hvor der maksimalt er 2,5 år fra fuldførelse af stu til afbrydelse eller fuldførelse af Flexuddannelsen), og beregnet, hvor stor en andel af disse matches, der er i ordinær beskæftigelse, fleksjob eller uddannelse 2,5 år efter en fuldført stu.

Vi har i første omgang matchet på alle de tidligere nævnte karakteristika, herunder de syv forskellige typer af funktionsnedsættelser. Som før beskrevet giver det mere præcise matches, men det indsnævrer samtidig, hvor mange der indgår i analysen, fordi det er sværere at finde et match. Vi har lavet denne analyse først og på den baggrund udvalgt fem kommuner, der har succes med at få unge i beskæftigelse, under samtidig hensyntagen til geografisk spredning, forskelle i antal indbyggere i den enkelte kommune, at det ikke er en kommune, der ifølge vores oplysninger har unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, og antal individer, der indgår i analysen.²⁶ Andelen i beskæftigelse blandt unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, i hver af de fem kommuner er listet i Tabel 6.5. Dernæst har vi gentaget analysen, men i stedet for at matche på de syv typer af funktionsnedsættelser, har vi matchet på, om de har en funktionsnedsættelse, uanset typen af den. Det giver et højere antal matches i hver kommune og giver mulighed for at lave et tjek af resultatet af første analyse. På baggrund af denne anden matching-analyse er andelen i beskæftigelse blandt unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den, i hver af de fem kommuner listet i Tabel 6.5.

²⁵ Den kommune, den unge bor i det år, den unge fuldfører en stu.

²⁶ Der skal som minimum være tre personer i en gruppe, før det er tilladt at hente oplysningen ud fra Danmarks Statistiks forskermaskine.

Tabel 6.5 Andelen i ordinær beskæftigelse, fleksjob eller uddannelse blandt unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den

	Andel i beskæftigelse blandt unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den. Matching på syv forskellige typer funktionsnedsættelser	Andel i beskæftigelse blandt unge, der er i målgruppen for Flexuddannelsen, men som ikke modtog den. Matching på, om de har en af de syv typer funktionsnedsættelser
Kommune A	100 % (af 3 personer)	47 % (af 17 personer)
Kommune B	100 % (af 3 personer)	38 % (af 8 personer)
Kommune C	56 % (af 18 personer)	40 % (af 73 personer)
Kommune D	31 % (af 13 personer)	33 % (af 45 personer)
Kommune E	25 % (af 4 personer)	31 % (af 26 personer)

Anm.: Her er anvendt gennemsnit uden vægte, da vi gerne vil sikre os, at det antal personer, der identificeres, er faktiske personer og ikke en syntetisk population, da kommunerne skal kontaktes på baggrund af analyserne.

Kilde: VIVE.

6.2 Interviewtilgang

Formålet med interviewene var at skabe viden om, hvilke konkrete indsatser der blev givet til de unge og omkostningerne forbundet med disse. Det viste sig imidlertid, at de kommuner, vi kontaktede, ikke har konkrete og afgrænsede indsatser til målgruppen. Dette umuliggør en omkostningsvurdering, da denne i så fald ville blive en udgiftsanalyse af kommunernes omkostninger til deres aktive beskæftigelsesindsats i kommunen generelt.

I interviewene, som blev gennemført som semistrukturerede interviews, blev omdrejningspunktet i stedet, hvilken praksis kommunerne har i forhold til målgruppen. Kommunerne blev bedt om at fokusere på de unge, der fuldfører en stu, og deres videre vej.

Der er blevet gennemført i alt seks telefonsamtaler eller online møder med syv personer i fem kommuner. Indgangen til alle kommuner har været gennem jobcenteret, hvor vi har bedt om at få lov at tale med en person med viden om de unge, der fuldfører en stu. Vi har talt med en blanding af jobcenterledere, afsnitsledere, fagkoordinatorer, fagspecialister og jobkonsulenter/sagsbehandlere.

Alle interviews er gennemført telefonisk på nær ét, der blev gennemført online. Under interviewene blev der skrevet ned, men de blev også optaget, i tilfælde af at der var ting, vi ikke fik noteret undervejs. På baggrund af interviewene identificerede vi overordnede temaer, der gik i igen hos de forskellige respondenter/kommuner.

7 Data

7.1 Oplysninger om unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen

Der er indsamlet oplysninger om de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, fra de kommuner, der havde mulighed for at tilbyde Flexuddannelsen i perioden 2018-2024. Udbyderen af Flexuddannelsen, Glad Fonden, oplyste, hvilke kommuner der har unge, som har påbegyndt uddannelsen, samt navnet på en kontaktperson i alle kommuner. Disse i alt 12 kommuner, som alle i perioden 2018-2024 har haft elever optaget på Flexuddannelsen, blev kontaktet og bedt om at oplyse følgende:

- CPR-numre på de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen i perioden 2018-2024
- Status for hver elev:
 - a) påbegyndt og færdiggjort
 - b) påbegyndt og afbrudt
 - c) påbegyndt og stadig i gang.
- Oplysninger om startdato, afslutningsdato og i givet fald afbrydelsesdato.

8 ud af de 12 kommuner reagerede på den skriftlige henvendelse, hvorefter vi fulgte op telefonisk med de fire resterende kommuner, hvilket dog ikke førte til yderligere oplysninger. I alt er der indsamlet oplysninger om 230 unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen i perioden 2018-2024.

7.2 Registerdata

De indsamlede oplysninger om de unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, er blevet koblet med et datasæt fra Danmarks Statistik, der indeholder oplysninger om alle unge, der har påbegyndt en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (stu) i perioden fra 2014 og frem til 2024. Det er denne population, analysen tager udgangspunkt i. Det er muligt at genfinde 198 unge af de 230, der påbegyndte Flexuddannelsen, i registrene. Der er således 31 unge, der har påbegyndt Flexuddannelsen, der ikke kan

identificeres i Danmarks Statistiks registre. Det kan skyldes, at der er fejl i de oplyste CPR-numre, eller at de unge ikke har påbegyndt en stu i perioden 2014-2024, hvilket dog virker usandsynligt, idet det er et krav for at påbegynde Flexuddannelsen.

Om de unge er i beskæftigelse eller modtager forskellige typer af ydelser, opgøres på baggrund af data fra Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM. Databasen indeholder beskæftigelsesoplysninger og omfatter alle personer, der har modtaget offentlige overførselsindkomster. Databasen indeholder ugentlige ydelsesoplysninger, der angiver, om en person fx modtager førtidspension, SU, uddannelseshjælp og andre overførselsindkomster. Registeret kombineres med oplysninger fra registeret BFL, der indeholder oplysninger om modtaget løn.

Deres ydelseskategori er blevet opdelt i syv forskellige overordnede kategorier som vist i Tabel 7.1.

Tabel 7.1 Ydelseskategori baseret på data fra DREAM og BFL

Overordnede ydelseskategorier	Indhold i overordnede ydelseskategorier
Beskæftigelse, herunder fleksjob og uddannelse	Fleksjob, fleksydelse voksenlærlinge, SU, VSU samt ordinær beskæftigelse målt ved, at personen ikke modtager en ydelse og samtidig modtager løn
Ledighedsydelse	Ledighedsydelse
Ledige (svagere gruppe)	Ressourceforløb, uddannelseshjælp, særlig uddannelsesydelse, kontanthjælp, integrationsydelse, for revalidering, arbejdsmarkedsydelse, kontantydelse
Ledige (stærkere gruppe)	Dagpenge, supplerende dagpenge, feriedagpenge, barselsdagpenge, uddannelseshjælp åbenlys uddannelsesparat, kontanthjælp jobparat, jobklar integrationsydelse, revalidering, 6-ugers-selvalgt-uddannelse, rotationsvikar
Sygedagpenge/jobafklaring	Sygedagpenge, jobafklaring
Førtidspension	Førtidspension og skånejob

Anm.: Kategorierne i tabellen er lavet på baggrund af de overordnede ydelseskategorier i DREAM.

Kilde: VIVE.

Data om ydelser findes på ugeniveau, mens vi i vores analyser opgør deres ydelseskategori hver måned. En person kan derfor godt i samme måned være i flere kategorier. Det betyder eksempelvis, at unge i samme måned godt kan have modtaget to typer ydelser, eksempelvis en ydelse knyttet til kategorien 'anden ledighed', mens det i samme måned er angivet, at vedkommende har været i fleksjob. Hvis dette er tilfældet, har beskæftigelse forrang. At kategorisere på månedsbasis giver os den fordel, at vi ikke rammer en enkelt uge, hvor en ung eksempelvis modtager ledighedsydelse, men i de efterfølgende måneder er i et fleksjob. I dette tilfælde vil den unge blive kategoriseret som værende i beskæftigelse.

Litteratur

Blackwell, M., Iacus, S., King, G. & Porro, G. (2009). cem: Coarsened exact matching in Stata. *The Stata Journal*, 9(4), 524-546.

Børne- og Undervisningsministeriet (2022). *Aftale om flere rettigheder og bedre tilrettelæggelse af STU*. Børne- og Undervisningsministeriet.

Børne- og Undervisningsudvalget (2024-2025). *BUU Alm. Del – Bilag 96. Flexuddannelsen er en samfundsøkonomisk gevinst*. <https://www.ft.dk/samling/20241/alm-del/BUU/bilag/96/index.htm>

Epinion (2017). *Evaluerings af særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse*. Udarbejdet for Undervisningsministeriet. Epinion.

Epinion (2019). *STU Benchmarkanalyse*. Udarbejdet for Undervisningsministeriet. Epinion.

HBS Economics (2020). *Arbejdsmarkedstilknudning efter STU-forløb*. Analyse udarbejdet for LigeVærd. HBS Economics.

HBS Economics (2022). *Evaluerings af Flexuddannelsen*. Udarbejdet af HBS Economics for Glad Fonden. HBS Economics

Glad Fonden (2025). *Om os*. <https://www.gladuddannelse.dk/om-os/>

Glad Fonden (2023). *Flexuddannelsen: Hvidbog om erhvervsrettet uddannelse til unge med kognitive handicap*. Glad Forlag.

Mortensen, N. P., Andreasen, A. G. & Tegtmejer, T. (2020). *Uddannelsesresultater og -mønstre for børn og unge med funktionsnedsættelser*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

